

EWA DANOWSKA

Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie

ORCID: 0000-0002-3273-4020

DARCZYŃCY I ICH DARY DLA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO KRAKOWSKIEGO, BIBLIOTEKI AU, BIBLIOTEKI PAU ORAZ BIBLIOTEKI NAUKOWEJ PAU I PAN*

Słowa kluczowe: TNK, AU, PAU, rękopisy, darczyńcy, dary

Rękopisy przekazywane jako dary Towarzystwu Naukowemu Krakowskiemu (TNK), późniejszej Akademii Umiejętności (AU) i Polskiej Akademii Umiejętności (PAU), można podzielić na dwie kategorie. Jedną z nich są materiały wynikające z działalności twórczej konkretnego darczyńcy, stanowiące jego osobiste archiwum. Takie spuścizny, będące pokłosiem, a wcześniej warsztatem pracy twórczej, ofiarowywali i ofiarują uczeni, literaci czy artyści. Są to notatki, wypisy, odpisy, rękopiśmienne materiały, które później były publikowane lub też nie. Zaliczyć tu można również materiały osobiste, w tym związane z życiem zawodowym i działalnością intelektualną, a także korespondencję.

Inną kategorią akt przekazywanych na przestrzeni lat są gromadzone zbiory – najczęściej pasjonatów historii i kultury. Niemiecko-żydowski filozof i teoretyk kultury Walter Benjamin w eseju pt. *Rozpakowując moją bibliotekę. Pogawędka o kolekcjonowaniu książek*, skoncentrował uwagę na relacji, jaka zachodzi między kolekcjonerem a jego własnością, nazywając kolekcjonerów „fizjonomistami świata przedmiotów” i dodając, że posiadanie to najbardziej intymna relacja, jaką można mieć z przedmiotami, a kolekcjoner żyje w przedmiotach, które zebrał¹. Doskonale odnieść to można do rękopisów gromadzonych przez zbieraczy. Kolekcjoner działa zgodnie ze swymi zainteresowaniami, gromadząc rękopiśmienne obiekty – autentyczne dokumenty, księgi, listy czy różnego rodzaju autografy sławnych ludzi.

* Poszerzona i uaktualniona wersja referatu wygłoszonego na konferencji *Mecenasi i darczyńcy w dziejach nauki polskiej. AU i PAU w kręgu społecznej troski*, Kraków 16–17 listopada 2017 r., zorganizowanej przez Polską Akademię Umiejętności i Archiwum Nauki PAN i PAU.

¹ R. Tańczuk, *Tożsamość w kolekcji – casus bibliofila*, [w:] *Bibliotekarz w świecie wartości. Materiały konferencji, Wrocław 15–16 maja 2003 r.*, red. S. Kubów, Wrocław 2003, s. 54.

Kolekcję rękopisów można potraktować podobnie jak każdy inny zbiór przedmiotów, z pietyzmem gromadzony przez kolekcjonera. Wyselekcjonował je spośród innych, bo zwróciły jego uwagę choćby ze względu na oryginalność, spełniły określone warunki i kryteria doboru. Rękopisy rozproszone w przestrzeni zyskały przez to na wartości, gdyż skupione zostały w jednym miejscu. Miały znaczenie dla kolekcjonera, zaspokajając jego badawczą ciekawość i chęć gromadzenia, a później zapewniły sobie uznanie pewnego kręgu zainteresowanych jako akta przedstawiające określoną wartość. Już na początku, lub docelowo, rękopisy takie stanowiły uporządkowany, wyselekcjonowany zbiór, często według z góry obranego kryterium².

Kolekcjonera cechuje postawa szacunku do posiadanych dóbr, a jego działanie ratuje je przez zaginięciem, zniszczeniem czy zapomnieniem. Ukoronowaniem zbieraczego trudu jest napisanie np. naukowego dzieła powstałego na podstawie posiadanej kolekcji. Bywa, że z czasem kolekcja prywatna staje się własnością publiczną, poprzez ofiarowanie jej upatrzonej instytucji³.

TNK w roku 1850 podjęło uchwałę o gromadzeniu zbiorów⁴. Dary odnotowywano w dzienniku podawczym, a następnie w zachowanej księdze darów, w której pierwszy wpis pochodzi z 17 lutego 1859 r. Nie zawsze zaznaczano, czy dana pozycja jest rękopisem czy drukiem, wątpliwości nie budzi na pewno wpis z początków prowadzenia księgi, 9 marca 1859 r. (poz. 30). Odnotowano wówczas, że Stanisław Bauman подарował oprócz małej srebrnej monety „Dokument na papierze z r. 1674”⁵.

Ostatni wpis w księdze darów pochodzi z 27 października 1871 r. (poz. 1627), a dotyczy rękopisu. Odnotowano: „W. Max. Witkowski złożył 2 dokumenty autentyczne w darze Akademii, 27 października w dodatku przynosi i 3-i Sobieskiego”⁶.

Fakty takie odnotowywane były bardzo ogólnikowo, stanowią jednak obecnie jedyną informację o napływających darach i ich ofiarodawcach.

Przypomnieć należy, iż w początkowym okresie swego istnienia TNK nie czuło potrzeby gromadzenia i posiadania własnych zbiorów. W statucie przewidziano, że wszystkie dary przekazywane na rzecz Towarzystwa przez społeczeństwo oddawane będą do zbiorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, którego zakłady wydawały się najbardziej stosownym miejscem do przechowywania

² Zob.: M. Mencfel, *Skarby natury i sztuki. Prywatne gabinety osobliwości, kolekcje sztuki i naturalistów na Śląsku w wiekach XVII i XVIII*, Warszawa 2010, s. 7–8.

³ R. Tańczuk, *op. cit.*, s. 59, 63.

⁴ Zob. więcej: B. Schnaydrowa, *Działalność kolekcjonerska Towarzystwa Naukowego Krakowskiego*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 16: 1917, s. 51–96, a także: M. Offmański, *Towarzystwo Naukowe Krakowskie obecnie Akademia Umiejętności*, [w:] P. Hübner, *Od Towarzystwa Naukowego Krakowskiego do Polskiej Akademii Umiejętności. Refleksje jubileuszowe Mieczysława Offmańskiego, Tadeusza Sinki, Stanisława Wróblewskiego, Stanisława Kutrzeby*, Kraków 2002, s. 27–30, 41.

⁵ Biblioteka Naukowa PAU i PAN (dalej: Bibl. Nauk. PAU i PAN), rkps 3697, k. 2v.

⁶ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 3697, k. 71v.

wspólnego wówczas majątku, zwłaszcza wobec braku własnej siedziby TNK. Tak zatem dary w postaci książek, rękopisów, rycin, map, dzieł sztuki, znalezisk archeologicznych czy geologicznych trafiały do Biblioteki Jagiellońskiej, pod opiekę Józefa Muczkowskiego (kustosza od 1834 r., a w latach 1836–1858 dyrektora), zarazem członka TNK. Zasadę tę zmieniono w połowie XIX w., gdy TNK wprowadziło do zakresu swojej działalności obowiązek ich ochrony i gromadzenia. Poczynania zbierackie koncentrowały się wówczas głównie na obiektach archeologicznych i dziełach sztuki⁷.

Biorąc pod uwagę wielkość przekazanych TNK kolekcji rękopisów, do pierwszych hojnych darczyńców zaliczali się: Michał Konarski z Odessy⁸, Jan Wincenty Smoniewski, Ludwik Bernatowicz, Karol Cybulski i Ludwika Młocka, Ambroży Grabowski, Stanisław Krzyżanowski z Czerpowód czy Hipolit Sereudyński. Oprócz obszernych kolekcji wpływały pojedyncze rękopisy, dary poszczególnych osób – dokumenty, kopiarusze, miscellanea czy różnego rodzaju odpisy⁹.

Jak już wspomniano, kolekcja rękopisów TNK opierała się na darach. Wyraźnie to widać w pierwszym drukowanym katalogu rękopisów, wydany w 1869 r. Autor katalogu, Władysław Sereudyński, dokonał podziału rękopisów na: rękopisy własne TNK oraz zbiór dokumentów po Hugonie Kołłątaju (ten nabytek częściowo jednak sfinansowano z funduszu książąt Lubomirskich), następnie: rękopisy po Janie Wincentym Smoniewskim (1793–1867), rękopisy odesskie, czyli po Michale Konarskim, oraz rękopisy i dokumenty od różnych darczyńców¹⁰. Warto dodać, że Smoniewski niejednokrotnie przekazywał dary dla TNK, a jego rękopiśmienny zbiór ujęty w zapisie testamentowym obejmował gromadzone oryginalne dokumenty związane z polską historią – o charakterze społecznym i gospodarczym, wśród których na uwagę zasługują testamenty oraz inwentarze pośmiertne krakowskich mieszczan. Dar Smoniewskiego był znaczący, bo na 544 pozycje rękopiśmienne odnotowane w 1869 r. – 86 stanowiło jego spuściznę¹¹.

⁷ B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Z badań nad proveniencją zbiorów Biblioteki PAN w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 21: 1975, s. 100–102.

⁸ Eadem, *Fragment zbiorów tulczyńskich w rękopisach Biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 15: 1969, s. 95–102.

⁹ Eadem, *Ofiarodawcy Towarzystwa...*, *op. cit.*, s. 109. Autorka podaje pełną listę darczyńców rękopisów, wpisanych do dziennika podawczego w latach działalności TNK. Znajduje się na niej 96 nazwisk ułożonych w kolejności alfabetycznej. *Ibidem*, s. 127–129.

¹⁰ W. Sereudyński, *Rękopisy Towarzystwa Naukowego systematycznie zestawione*, Kraków 1869, s. IV–IX. Zob. też: E. Danowska, *Władysław Sereudyński i pierwszy katalog rękopisów Towarzystwa Naukowego Krakowskiego*, [w:] *Towarzystwo Naukowe Krakowskie w 200-lecie założenia 1815–2015*, red. J. Wyrozumski, Kraków 2016, s. 299–309. Zawartość daru M. Konarskiego obejmującego 130 rękopisów i 37 starodruków pochodzących z biblioteki tulczyńskiej badała Joanna M. Dziewulska, *Rękopisy biblioteki tulczyńskiej w zbiorach Towarzystwa Naukowego Krakowskiego – problem rozproszenia kolekcji*. Referat wygłoszony na konferencji 200. Rocznica powołania TNK zorganizowanej przez PAU 9–10 XII 2015.

¹¹ K. Dziwik, *Jan Wincenty Smoniewski. Historyk – zbieracz – bibliofil 1793–1867*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 9: 1963, s. 108–109.

Wśród ofiarodawców najczęściej przewijają się nazwiska ludzi zasłużonych dla nauki i kultury polskiej, członków TNK, niezamożnych ziemian, a także urzędników, księży, lekarzy, prawników czy antykwariuszy. W spisach darczyńców materiałów rękopiśmiennych brak jest nazwisk wielkich i możnych rodów, których przedstawiciele byli niekiedy członkami Towarzystwa. Nie wpłynęła żadna rękopiśmienna darowizna – kolekcja rodu magnackiego czy bogatego ziemianstwa. Tłumaczyć to można faktem, że na ogół każdy ród prowadził własne archiwum, kontynuując zbieranie dokumentów po przodkach, uzupełniając je z pokolenia na pokolenie, by kultywować rodowe tradycje¹².

Na uznanie zasługując podjęta przez Towarzystwo akcja pozyskiwania pamiątek piśmiennictwa. W ten sposób zbiory wzbogaciły się m.in. o akta po rozwiązanych cechach krakowskich, otrzymane od Magistratu. W roku 1864 podjęto starania o przejęcie archiwum Potockich z Zatora, a także uzyskanie spuścizny naukowej po zmarłym historyku Mikołaju Malinowskim. Oprócz tego Towarzystwo rozsyłało liczne odezwy, m.in. do duchowieństwa, z prośbą o informacje dotyczące zasobów archiwów kościelnych na terenie poszczególnych parafii i diecezji. W świetle powyższego zdziwienie budzi fakt, że TNK odmówiło przyjęcia w całości archiwum kolekcjonera i dokumentalisty dziejów Galicji Antoniego Schneidera, wybierając jedynie oryginalne akta i tylko część innych rękopisów¹³.

Trudno jest jednoznacznie określić i ocenić politykę TNK dotyczącą zakupu zbiorów, te bowiem pochodziły nie tylko z darów. I tak, w 1866 r. odrzucono propozycję profesora literatury, członka AU Karola Mecherzyńskiego, zakupu materiałów słownikowych po prawniku Feliksie Słotwińskim, natomiast w 1868 r. po części sfinansowano dar (bardzo szczęśliwie, jak się okazało, dla późniejszych badaczy) – wspomnianą uprzednio spuściznę rękopiśmienną od kolekcjonera, a także wydawcy dzieł Hugona Kołłątaja, Ferdynanda Kojświewicza, stanowiącą niemal pełne archiwum osobiste i naukowe Kołłątaja¹⁴.

TNK, zamykając bilans działalności, przekazało swej kontynuatorce – Akademii Umiejętności – poza ponad 15 tysiącami tomów książek i czasopism, materiałami ikonograficznymi i kartograficznymi, także około 650 rękopisów¹⁵.

Kolejny tom księgi darów – tym razem już dla Akademii – książek, czasopism, rękopisów, numizmatów i archeologicznych znalezisk, obejmuje lata 1873–1887.

Pierwszy wpis w tej księdze dotyczy rękopiśmiennych darów złożonych przez Mariana Gorzkowskiego 15 maja 1873 r. Był to „Rękopism pergaminowy: Eusebii de vita Hieronimi” oraz „Trzy rękopisy Jezierskiego”¹⁶.

¹² B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Towarzystwa...*, *op. cit.*, s. 110–111.

¹³ *Ibidem*, s. 112. Zob. też: R. Żurkowska, *Ferdynand Kojświewicz – kolekcjoner i wydawca pism Kołłątaja*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 11: 1966, s. 71–96.

¹⁴ B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Towarzystwa...*, *op. cit.*, s. 112–113.

¹⁵ *Ibidem*, s. 113.

¹⁶ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 9414, s. 1.

W poszczególnych tomach „Rocznika Zarządu Akademii Umiejętności w Krakowie” w latach 1875–1889 drukowano wykazy ofiarodawców i darczyńców. W następnych latach informowano o przekazywanych Akademii ważniejszych i bogatszych rękopiśmiennych kolekcjach, zamieszczając wzmianki o tym na łamach „Rocznika” i w krakowskim „Czasie”. Co cenniejsze kolekcje omawiane były przez sekretarzy generalnych Akademii w corocznych sprawozdaniach¹⁷.

W czasie działalności Akademii Umiejętności ofiarność społeczeństwa na jej rzecz przejawiała się głównie w legatach pieniężnych, księgozbiorach czy też narodowych pamiątkach. Do najcenniejszych darów wzbogacających kolekcję rękopisów należy zaliczyć zapis znanego bibliografa, bibliofila i kolekcjonera warszawskiego, Cypriana Walewskiego, złożony w Akademii w 1875 r. tuż po śmierci testatora przez jego brata Władysława. Spuścizna ta liczyła prawie 11 tys. druków, w tym inkunabuły, prawie 800 rycin, 135 map, 23 dyplomy pergaminowe i 24 papierowe oraz ponad 580 rękopisów. Wśród ostatnich tu wymienionych należy podkreślić znaczenie tzw. Autografów Walewskiego, czyli kilkunastu tek autografów królów polskich, dygnitarzy i osobistości świata politycznego, naukowego i kulturalnego. Rękopiśmienna kolekcja Walewskiego o 1/3 powiększyła istniejący wówczas zbiór Akademii¹⁸.

W tym czasie Biblioteka Akademii otrzymała także dar etnografa i muzykologa Jana Karłowicza, obejmujący rękopisy dotyczące Ordynacji Ostrogskiej, poza tym Franciszka Paszkowskiego – ofiarodawcy akt związanych z budową pomnika ks. Józefa Poniatowskiego, a także etnografa Oskara Kolberga, od którego pozyskano rękopiśmienny zapis nutowy autorstwa Fryderyka Chopina, z dedykacją kompozytora dla generałowej Katarzyny Sowińskiej, oraz uznany do tej pory za zaginiony jeden z siedmiu koncertów Gaetano Pugnanięgo. Rodzina zmarłego Feliksa Bentkowskiego ofiarowała rękopisy o różnej treści, kolekcjoner sztuki Wandalin Pusłowski podarował złożony z 32 tek zbiór rękopisów z XVII i XVIII w., ks. Antoni Brykczyński dał dyplomy pergaminowe i papierowe, a Aleksander Orłowski odpisy dokumentów dotyczących spraw polskich, sporządzone przez niemieckiego teologa i historyka Augusta Theinera w Archiwum Watykańskim. Ponadto językoznawca Adam A. Kryński podarował autograf gramatyki Onufrego Kopczyńskiego, a prawnik, wydawca i członek AU Karol Boromeusz Hoffman, poza zespołem druków i broszur odnoszących się do Wielkiej Emigracji, także kolekcję rękopisów¹⁹.

Bibliotekarz Jan Czubek, opracowując katalog w początkach XX w., uwzględnił oczywiście dary, które wpłynęły w czasach TNK, już po wydaniu katalogu Sereżyńskiego w 1869 r., a później także i Akademii Umiejętności. Wspomniany

¹⁷ B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Akademii Umiejętności 1873–1919. Z badań nad proveniencją zbiorów Biblioteki PAN w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 26: 1981, s. 12. Zob. też: S. Kutrzeba, *Polska Akademia Umiejętności 1872–1938*, [w:] P. Hübner, *op. cit.*, s. 159–203.

¹⁸ B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Akademii...*, *op. cit.*, s. 16.

¹⁹ *Ibidem*, s. 17.

katalog Seredyńskiego, oparty na kontrowersyjnych założeniach rozbitcia zespołów o jednolitej proveniencji i układzie tematycznym, wówczas już się zdezaktualizował. Jan Czubek wydał pierwszy tom swego katalogu – aktualnego do chwili obecnej – w 1906 r., a tom drugi w 1912 r.²⁰

Na początku swego opracowania Jan Czubek podał proveniencję poszczególnych kolekcji objętych katalogiem, wraz z ustalonym przez siebie skrótem nazwiska osoby, od której pozyskano dany zespół czy pojedynczy rękopis. Nie odnotowywał, niestety, czy dany zespół stanowił dar czy też zakup. Domniemywać jednak należy z dużą dozą pewności, iż były to dary. Czubek przyjęte przez siebie kryptonimy (np.: H. – Józef Haller, Kr. – Aleksander Kraushar, Sz. – Karol Szajnocha) zamieszczał przy sygnaturze rękopisu. Niekiedy proveniencję poszczególnych rękopisów oraz to czy z całą pewnością był to dar – trudno ustalić. Tak jest np. w przypadku cennych papierów po Janie Chrzycielu Albertrandim, gdyż w obrębie danej jednostki rękopiśmiennej brak jest pieczęci czy adnotacji świadczących o proveniencji²¹.

Wśród rękopisów przekazywanych przez nader licznych ofiarodawców nie brak darów o wyjątkowej wartości. Do najcenniejszych można zaliczyć dokumenty cechowe i papiery dotyczące Wieliczki podarowane przez Maksymiliana Witkowskiego, fragment korespondencji Joachima Lelewela przekazany przez jego brata Prota, spuściznę naukową Edwarda Kotłubaja, kolekcję rękopisów zebraną przez Macieja Bersohna czy znakomity zbiór autografów sławnych ludzi z XVI–XVII w. nadesłany przez Brygidę z Dybowskich Wierzbowską. Poza wymienionymi powyżej kolekcjami, uwzględnionymi przez Jana Czubka w katalogu, wspomnieć też należy o zespole dokumentów odnoszących się do dziejów Biecza i Leżajska pochodzących z daru Karola Rogawskiego, pokaznym zbiorze rękopisów z zakresu prawa i administracji od Józefa Skowrońskiego, spuściznie naukowej Karola Szajnochy i Fryderyka Skobla²². Do AU trafiła znakomita kolekcja złożona głównie z rękopisów średniowiecznych zgromadzona przez jej członka Hieronima Łopacińskiego, wśród których na szczególną uwagę zasługuje tabulatura organowa Jana z Lublina pochodząca z XVI w.²³

Bardzo obszerna jest spuścizna ks. Jana Ambrożego Wadowskiego, przekazana AU przez jego bratanek Antoniego w 1909 r. Skatalogowana została po II wojnie światowej, obejmując 90 sygnatur w 100 woluminach. Materiały dotyczą historii Kościoła, zwłaszcza diecezji lubelskiej i Lublina²⁴.

²⁰ M. Świątecka, *Działalność bibliotekarska Jana Czubka*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 14: 1968, s. 145.

²¹ J. Czubek, *Katalog rękopisów Akademii Umiejętności w Krakowie*, Kraków 1906, nlb., s. 1–3 (rkps 1–9).

²² B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Akademii...*, *op. cit.*, s. 24.

²³ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 2258–2273.

²⁴ *Ibidem*, rkps 2335–2392, 3259–3279 oraz 12 836–12 846. Zob. też: E. Danowska, *Spuścizna rękopiśmienna Jana Ambrożego Wadowskiego w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 104, 2015, s. 31–45.

Podkreślić należy, że wśród darów na rzecz Akademii przed I wojną światową, rękopisy i kolekcje rękopiśmiennych dokumentów zajmują znaczące miejsce, a ilościowo są bardzo obszerne²⁵. Niestety, nie zawsze odnotowywano datę ich przekazania.

Wspomnieć należy jeszcze o kilku darach cennych ze względu zarówno na ich rangę, znaczenie, jak i powszechnie znaną osobę ofiarodawcy. I tak np. Bolesław Richthofen przekazał materiały osobiste, gospodarcze i korespondencję Walerego Wielogłowskiego (1805–1865), działacza społecznego i politycznego. W spuściznie tej znajduje się ponadto korespondencja podskarbiego wielkiego koronnego Teodora Wessla, ważna dla badaczy XVIII w.²⁶ Spadkobiercy historyka i archiwisty Teodora Wierzbowskiego (1853–1932) ofiarowali wielotomowy zbiór jego korespondencji i materiałów osobistych²⁷, od spadkobierców pisarza i powstańca styczniowego Stefana Buszczyńskiego (1821–1892) pozyskano jego korespondencję zawartą w wielu tomach²⁸, a na mocy zapisu sporządzonego przez etnografa Oskara Kolberga (1814–1890) trafiła do zbiorów Biblioteki Polskiej Akademii Umiejętności m.in. jego korespondencja²⁹.

Niezwykłe cenny okazał się dar Ignacego Chrzanowskiego, który ofiarował oryginalne materiały po poecie romantycznym Teofilu Lenartowiczu (1822–1893)³⁰, a także Konstantego Popiela, który w 1909 r. podarował cenne materiały z XVIII i XIX w., m.in. pięć tomów „Education Nationale” – oryginalne dokumenty Komisji Edukacji Narodowej³¹.

Bardzo ciekawy jest też dar historyka, dyplomaty i wieloletniego dyrektora Biblioteki Polskiej w Paryżu Franciszka Pułaskiego, który przekazał materiały po Aleksandrze Julianie Bałaszewiczu (1831–1875), prowokatorze i szpiegu carskiej Ochrony wśród emigrantów polskich w Paryżu po powstaniu styczniowym³².

Należy również wspomnieć o bardzo cennym darze, cieszącym się znacznym zainteresowaniem wśród badaczy. Chodzi tu o spuściznę Bronisława Piłsudskiego (1866–1918), etnografa prowadzącego badania nad ludami wschodniej Syberii, starszego brata Marszałka. Spuścizna zaczęła napływać do Biblioteki tuż po jego śmierci³³. Tematycznie wiąże się z nią dar Ireny Lewickiej, która

²⁵ B. Schnaydrowa, *Ofiarodawcy Akademii...*, *op. cit.*, s. 25. Autorka podaje listę darczyńców rękopisów na rzecz AU. Znajduje się na niej 105 nazwisk oraz kilka darów przekazanych anonimowo, *ibidem*, s. 39–41.

²⁶ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 1822–1852. Zob. też: A. Preissner, *Spuścizna rękopiśmienna po Walerym Wielogłowskim. Materiały do katalogu rękopisów Biblioteki PAN w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 2: 1956, s. 413–443.

²⁷ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 1881 t. 1–34, 1882 t. 1–11.

²⁸ *Ibidem*, rkps 2064–2067, 2103–2148.

²⁹ *Ibidem*, rkps 2183–2185.

³⁰ *Ibidem*, rkps 2026–2029, 2073–2102, 7122 t. 1–5.

³¹ *Ibidem*, rkps 2220–2230.

³² *Ibidem*, rkps 2323–2333.

³³ K. Grodziska, *Spuścizna rękopiśmienna Bronisława Piłsudskiego w zbiorach Biblioteki PAN w Krakowie i jej proveniencja*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 43: 1998, s. 295–300.

przekazała zbiory brata Mariana Lewickiego, profesora orientalisty i badacza języków wschodnich. Spadkobierczyni wyłączyła z tej spuścizny akta wiążące się z Bronisławem Piłsudskim – jego korespondencję i spuścizną naukową w formie artykułów i materiałów etnograficznych. Wzbogaciło to materiały będące uprzednio w Bibliotece, a kolejnym ich uzupełnieniem był dar z 1969 r. Marii Kotwiczówny, córki prof. Władysława Kotwicza, zawierający trzy teki materiałów i notat Piłsudskiego dotyczące kultury Ainów i Gilaków, przy tym fotografie³⁴. Zbiory w Bibliotece Naukowej PAU i PAN związane z Bronisławem Piłsudskim prof. Alfred F. Majewicz określił jako bardzo cenne i najbogatsze³⁵.

Polska Akademia Umiejętności po 1918 r. również była obdarowywana rękopiśmiennymi kolekcjami. Zdecydowanie najobszerniejszy zbiór przekazał w 1936 r. ks. prof. Jan Fijałek, zapisując w swym testamencie książki i rękopisy. Po skatalogowaniu jego rękopiśmiennej spuścizny okazało się, iż obejmuje ona 910 jednostek sygnaturowych, często wielotomowych. Na magazynowych półkach zajmuje prawie 21 metrów bieżących. Rękopisy stanowiły warsztat naukowy tego historyka, badacza dziejów Kościoła, zwłaszcza w epoce średniowiecza. Te wyjątkowe zbiory, nazywane „tekami historycznymi ks. Fijałka”, często wykorzystywane są przez badaczy³⁶.

Obszerny jest dar spadkobierców Zygmunta Lasockiego (1867–1948), prawnika, dyplomaty i działacza ruchu ludowego, zawierający korespondencję oraz dokumenty związane z jego działalnością w czasie I wojny światowej i tuż po niej³⁷. Obejmuje 271 jednostek, które stanowią w Bibliotece Naukowej PAU i PAN najpoważniejszy zespół materiałów rękopiśmiennych do historii najnowszej. Jeszcze za życia Zygmunta Lasockiego prof. Władysław Semkowicz wyraził opinię, że będą one kiedyś stanowić pierwszorzędne źródło dla historyków³⁸.

Cenna jest również spuścizna rękopiśmienna (113 sygnatur) ks. Edmunda Majkowskiego (1892–1951), historyka i archiwisty, która na mocy jego testamentu otwartego w 1951 r. trafiła do PAU. Obejmuje osobiste dokumenty,

Bibl. Nauk. PAU i PAN rkps 2798, 1799, 3890. Zob. też: A.F. Majewicz, *Archiwalia po Bronisławie Piłsudskim w Bibliotece PAN w Krakowie i ich wykorzystanie*, „Rocznik Biblioteki Pan w Krakowie”, R. 44: 1999, s. 297–301.

³⁴ K. Grodziska, *op. cit.*, s. 298–299; Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 4646 t. 1–4, 4447–4651, 7939–7941, 9394 SPR.

³⁵ A.F. Majewicz, *op. cit.*, s. 301.

³⁶ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 4677–5587. Zob.: E. Danowska, *Spuścizna książkowa i rękopiśmienna lwowsko-krakowskiego uczonego ks. prof. Jana Fijałka (1864–1936) w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie*, [w:] *Kraków–Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*, t. 10, red. H. Kosętko, G. Wrona, G. Nieć, Kraków 2011, s. 385–388, a także: *eadem*, *Spuścizny uczonych związanych ze Lwowem w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*, [w:] *Kraków–Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku*, t. 13, red. A. Ruta, E. Wójcik, Kraków 2014, s. 157–165.

³⁷ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 4048–4320.

³⁸ A. Preissner, *Spuścizna rękopiśmienna i działalność naukowa Zygmunta Lasockiego (1867–1948)*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R.13: 1967, s. 141–168.

korespondencję, materiały naukowe – artykuły, referaty, teksty okolicznościowe, materiały i odpisy dotyczące głównie średniowiecza w Polsce, zespół materiałów poświęconych Janowi Długoszowi, a także związanych z naukami pomocniczymi historii³⁹.

Począwszy od 2000 r., odkąd Biblioteka PAN przeszła pod zarządek reaktywowanej w 1989 r. Polskiej Akademii Umiejętności, wyraźnie poprawiła się sytuacja w zakresie powiększania rękopiśmiennych zbiorów. Dominowały i nadal dominują dary od różnych prywatnych osób, co jest zjawiskiem nader cennym, zważywszy na zbyt małe środki finansowe, które można by przeznaczyć na zakupy. Darczyńcy przekazują materiały ważne dla przyszłych pokoleń historyków i innych przedstawicieli nauki, którym nie jest obojętna ciągłość kultury i jej źródeł.

I tak: Biblioteka Naukowa PAU i PAN po 2000 r. wzbogaciła się o interesujący dar od dr. Janiny Winowskiej, która przekazała literacką spuściznę swej siostry dr. Marii Winowskiej (1904–1983), znanej publicystki i pisarki, zaangażowanej w założenie i wydawanie czasopisma „Verbum”. Biblioteka otrzymała też fragment ogromnej spuścizny naukowej prof. Leszka Winowskiego (1910–1979), historyka i znawcy prawa kanonicznego⁴⁰.

W 2002 r. do Biblioteki trafiła bogata spuścizna po dr. Józefie Marianie Świącickim, pseud. Jakub Zdrój (1904–1999), niezwykle erudycie, współpracowniku „Tygodnika Powszechnego”, publicyście i pisarzu. Przekazały ją córki – Maria Świszczowska i Teresa Surówka oraz syn ks. Józef Świącicki⁴¹.

W latach 2002–2004 sukcesywnie przekazywał do Biblioteki swoje rękopiśmienne zbiory prof. dr hab. Jerzy Znosko, geolog, wiceprezes PAU w latach 1994–2000. Są to obszerne materiały zarówno osobiste, jak i związane z działalnością i twórczością naukową⁴².

Równie obszerny zespół (357 sygnatur w 370 tomach) stanowi spuścizna prof. dr hab. Jerzego Spiegła Gota (1923–2004), wybitnego badacza dziejów polskiego teatru. Ofiarował ją w 2015 r. (w tym 18 tomów dostarczył w latach późniejszych) prof. dr hab. Jan Michalik. Zawierają dokumenty osobiste uczonego,

³⁹ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 3452–3564. Zob.: A. Preissner, *Życie i działalność bibliofilska ks. Edmunda Majkowskiego (1892–1951)*, „Rocznik Biblioteki PAN w Krakowie”, R. 12: 1966, s. 128–159.

⁴⁰ K. Szymurowa, *Nabytki rękopiśmienne w zbiorach specjalnych Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie za lata 2000–2002*, „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie”, R. 48: 2003, s. 559–560. Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 10 786–10 797.

⁴¹ *Ibidem*, s. 560–561. Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 10 851–10 926. Zob. też: E. Danowska, *Zarys biograficzny Józefa Mariana Świącickiego (1904–1999)*, „Studia Claromontana”, R. 32: 2015/2016, s. 127–132; *eadem*, *Świącicki Józef Marian*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 51, Warszawa–Kraków 2017, s. 443–445.

⁴² Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 11 160–11 283, 11 287–11 331. Zob. też: E. Danowska, *Prof. dr hab. Jerzy Znosko (20 stycznia 1922–11 stycznia 2017)*, nekrolog oddany do druku w „Roczniku Biblioteki Naukowej PAU i PAN”.

a także materiały służące do jego pracy naukowej, bardzo przydatne do badań nad polskim teatrem; są w nich materiały o aktorach, reżyserach czy teatralnych inscenizacjach, głównie w okresie XIX i początków XX w.⁴³

Także zamknięty jako całość zespół rękopisów stanowi spuścizna, w większości literacka, poetki, tłumaczki, publicystki i opozycyjnej działaczki społecznej Marii Petry-Radwańskiej (1912–1987). Materiały te przekazał w 2005 r. dr Stanisław Czarnecki, który otrzymał je z klasztoru oo. Dominikanów w Krakowie⁴⁴.

Z kolei od Ewy Negrusz-Szczęsnej i dr Karoliny Grodziskiej pochodzą materiały dotyczące spokrewnionych z nimi lwowskich rodzin inteligenckich: Kilarskich, Reichertów i Peterów, ponadto Marii z Reichertów Peterowej, Marii Karoliny Peterówny oraz pary artystów rzeźbiarzy Janiny Reichert-Toth i Fryderyka Totha⁴⁵.

Kronikę krakowskiego życia codziennego i kulturalnego stanowi dar dziennikarki „Gazety Krakowskiej”, „Dziennika Polskiego”, „Echa Krakowa”, „Zdania” i „Przekroju” – Teresy Stanisławskiej Adamczewskiej (1924–2003). Spuścizna zawiera także jej papiery osobiste i korespondencję oraz materiały męża – literata i dziennikarza Jana Adamczewskiego (1923–1997)⁴⁶.

Ściśle z Krakowem związany jest też dar Lidii Stefańskiej, wnuczki Antoniego Matecznego (1858–1934). Obejmuje – niezbyt bogate ilościowo, ale bardzo cenne – materiały dotyczące działalności Matecznego, odkrycia wód mineralnych w Podgórzu pod Krakowem i otwarcia Zakładu Kąpielowego (w 1905 r.)⁴⁷.

Obszernością wyróżniają się kolejne dary, do których należy zaliczyć materiały przekazane przez prawników Czesławę i Jacka Żuławskich – 93 jednostki sygnaturowe, dotyczące okresu realizacji polskiej transformacji ustrojowej po 1989 r.⁴⁸

Następny pokaźny dar dla zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki Naukowej PAU i PAN został złożony w 2004 r. przez prof. dr hab. Jerzego Świecimskiego (1927–2012), muzeologa i malarza. Zawiera on głównie korespondencję, ale też materiały biograficzne oraz rysunki. Ze względu na bardzo osobisty charakter niektórych materiałów, darczyńca zastrzegł, że zbiory można udostępniać po 2025 r.⁴⁹

⁴³ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 11 641–11 970, 13 303–13 318, 14 543–14 550.

⁴⁴ K. Szymurowa, *op. cit.*, s. 561–562; Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 11 133–11 150, 11 411–11 415.

⁴⁵ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 11 571–11 640.

⁴⁶ K. Szymurowa, *op. cit.*, s. 562. Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 10 771–10 779, 10830–10 833. Zob. też: A. Dusza-Bielenin, *Dar Teresy Stanisławskiej Adamczewskiej w Zbiorach Specjalnych Biblioteki PAU i PAN*, „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie”, R. 51: 2006, s. 505–518.

⁴⁷ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 10 821, t. 1–2. Zob.: K. Szymurowa, *op. cit.*, s. 563.

⁴⁸ J.M. Dziewulska, *Nabytki rękopiśmienne w zbiorach specjalnych Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie z lat 2009–2012*, „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie”, R. 59: 2014, s. 416. Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 12 899–12 991.

⁴⁹ Bibl. Nauk. PAU i PAN, rkps 11 343–11 409. Zob.: J. Dziewulska, *Rękopisy i obrazy Józefa Świecimskiego w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie*, „Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie”, R. 57: 2012, s. 475–479.

AGNIESZKA FLUDA-KROKOS
Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie
ORCID: 0000-0002-0934-8965

MATRYCE STANISŁAWA DAWSKIEGO (1905–1990) W ZBIORACH BIBLIOTEKI NAUKOWEJ PAU I PAN W KRAKOWIE

Słowa kluczowe: Dawski, matryce, ekslibris, Kokociński

W 2009 r. Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie otrzymała wspaniały, bezcenny dar od mecenasa Lecha Kokocińskiego – zapakowane w dwie torby matryce ekslibrisowe wykonane przez Stanisława Dawskiego (19 maja 1905 r., Dorohusk – 9 grudnia 1990 r., Warszawa). W ubiegłym roku przypadła 30. rocznica śmierci artysty, jest to zatem odpowiedni czas, by w kronikarskim języku przedstawić ów dar, mając nadzieję, że ta krótka prezentacja stanie się bodźcem do kompleksowego opracowania twórczości ekslibrisowej grafika.

Stanisław Dawski¹ – pedagog, absolwent i profesor warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych, profesor i rektor Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych we Wrocławiu – był uczniem Felicjana Szczęsnego Kowarskiego, Leona Wyczółkowskiego i Stanisława Ostoi-Chrostowskiego. Tworzył obrazy, grafikę, rzeźbę, ceramikę i szkło artystyczne. Jego idolem był Pablo Picasso, którego miał szczęście poznać osobiście. Stąd zapewne wzięły się charakterystyczne dla Dawskiego, a inspirowane przez Picassa, fascynacje kobietami, geometrią i abstrakcją, odzwierciedlone w sztukach plastycznych przezeń realizowanych. Wszechstronność artysty przyczyniła się do uznania w świecie twórców i kolekcjonerów oraz zaowocowała udziałem w licznych imprezach poświęconych sztuce², a także sprzyjała zdobywaniu nagród i wyróżnień.

¹ O artyście zob. m.in.: L. Dmochowska i in., *Stanisław K. Dawski*, Wrocław 2017; Z. Gontarz, *Ekslibrisy Stanisława Dawskiego (1905–1990) (w dziesiątą rocznicę śmierci)*, „Ex Bibliotheca” 2000, nr 2 (4), s. 15–24; A. Jarosz i in., *Zasługi dla ASP*, „Format” 2006, nr 2/3, s. 8–18; J. Miliszkiewicz, *Mądry, przewidujący ogrodnik: Stanisław Dawski (1905–1990)*, „Rzeczpospolita” 2000, nr 292, s. A10; U. Stępień, *Kolekcja Marii i Stanisława Dawskich*, „Pamiętnik Sandomierski”, t. 2, (1995), s. 159–172.

² Katalogi wystaw (wybór): L. Dmochowska i in., *op.cit.*; *Ekslibrisy Stanisława Dawskiego z kolekcji Lecha Kokocińskiego*, Warszawa 2000; *Piękne kobiety Dawskiego: rysunek, grafika*,

Wspomniany dar zawiera 409 z 505 znanych matryc ekslibrisów i małych grafik, wymienionych w spisie sporządzonym przez Zygmunta Gontarza w 2010 r., a znajdujących się na 383 płytach metalowych (w kilkunastu przypadkach wykorzystanych dwustronnie), w większości akwafortowych.

Dawski wykonał ok. 505 ekslibrisów i małych grafik. Jako ich twórca aktywnie uczestniczył w międzynarodowych konkursach ekslibrisowych organizowanych w Polsce i na świecie. Był między innymi sześciokrotnym uczestnikiem Międzynarodowego Biennale Ekslibrisu w Malborku, gdzie czterokrotnie otrzymał nagrodę, a sześciokrotnie wykazy jego prac z ilustracjami zamieszczane były w pokonkursowych katalogach. Należał niejako do pionierów, ponieważ swój pierwszy akces zgłosił już na pierwsze malborskie biennale, w 1963 r. Wprawdzie nie zdobył wówczas żadnej nagrody, jednak w katalogu wymieniono cztery jego prace (C4×1 oraz X×3), a opublikowano jedną. W czwartej edycji (1969 r.) został nagrodzony srebrnym medalem, a zgłosił wówczas 10 prac, wszystkie wykonane w technice C3, z czego cztery zamieszczono jako ilustracje w katalogu. Dwa lata później (edycja V, 1971 r.) otrzymał medal honorowy, zgłaszając 17 prac (wszystkie C3), z czego cztery znalazły się w katalogu. Szósta edycja biennale (1973) to także 17 grafik, także wykonanych w C3, z sześcioma reprodukcjami w wydawnictwie, lecz tym razem bez nagrody. W kolejnej odsłonie konkursu (VII, 1975 r.) powrócił z 21 pracami (sześć w katalogu), także C3, by uzyskać medal honorowy. Podobnie zresztą jak w konkursie z roku 1977 (VIII), na który artysta przesłał 16 prac i gdzie przyznano mu medal honorowy. Tym razem we wszystkich grafikach połączył dwie techniki – C3 oraz wypukłódruk³.

Biorąc pod uwagę liczbę wykonanych przez grafika ekslibrisów, można wnioskować, że księgoznaki były dla niego ważną formą ekspresji. Na każdym pozostawiał, poza charakterystyczną kreską, także znaki umożliwiające łatwą identyfikację. Najczęściej była to głowa byka z rogami, kwiat, dużo rzadziej rogi, słońce, inicjał. Często też w warstwie motywów sięgał po ulubione – ciało, zazwyczaj kobiece, zwłaszcza twarz, a także kształty falliczne i waginalne, rzadziej elementy fauny i flory, symboliczne przedmioty będące atrybutami person, dla których znak przygotował. Przykładowo na ekslibrisie wykonanym dla Henryka Debicha

Warszawa 1987; K. Rödel, *Stanisław Dawski: en polsk grafiker og exlibriskunstner*, Frederikshavn 1972; *Stanisław Dawski*, oprac. I. Jakimowicz, Warszawa 1965; *Stanisław Dawski – grafika* [Biuro Wystaw Artystycznych w Łodzi, Związek Polskich Artystów Plastyków, Galeria BWA, czerwiec 1980], red. T. Sondka, Łódź 1980; *Stanisław Dawski '87 – grafika* [Galeria WSP, marzec 1987, Żagański Pałac Kultury, kwiecień 1987], oprac. K.K. Czaplinski, Zielona Góra 1987; *Stanisław Dawski, Janina Drohocka, Jan Hryńkowski*, Kraków 1955; *Stanisław Dawski: wystawa grafiki*, Warszawa 1959; *Stanisław Dawski: wystawa grafiki*, Lublin 1975; *Stanisław Dawski: wystawa grafiki i malarstwa*, Wrocław [1969]; *Stanisław Dawski: wystawa monograficzna zorganizowana z okazji 50-lecia pracy twórczej: kwiecień–maj 1981*, Warszawa [1981]; *Stanisław Dawski: wystawa prac graficznych*, Warszawa 1955; *Wystawa grafiki Stanisława K. Dawskiego: marzec–kwiecień 1956 r.*, Wrocław [1956?]; *Wystawa prac graficznych Stanisława Dawskiego*, Warszawa 1955.

³ Statystyki według obliczeń własnych, na podstawie katalogów malborskiego biennale.

(1921–2001) – dyrygenta, kompozytora i pedagoga, widnieje mężczyzna grający na wiolonczeli o kształtach kobiety, nuty, pięciolinia i klucz wiolinowy [sygn. m. 68]; dla Anny German (1936–1982) – dwie róże i abstrakcja [sygn. m. 103]; dla Jerzego Grotowskiego (1933–1999) – naga półpostać kobieca i oko [sygn. m. 124], dla Marii Grońskiej (1919–2015) – roślina, abstrakcja, książka, Syrenka warszawska, budynek Ossolineum we Lwowie [sygn. m. 123]; dla Jarosława Iwaszkiewicza (1894–1980) – abstrakcja, książka, pióro, kwiat [sygn. m. 142]; dla noblisty Czesława Miłosza (1911–2004) – popiersie kobiece z niepełną twarzą, profil twarzy męskiej, dwa ptaki, Pegaz, pejzaż – domy, góry, pola [sygn. m. 219]; dla Jana Parandowskiego (1895–1978) – głowa antyczna [sygn. m. 250], dla Tadeusza Peipera (1891–1969) – geometria (linie, kratka) [sygn. m. 253]; dla kompozytora i dyrygenta Krzysztofa Pendereckiego (1933–2020) – naga kobieta grająca na lirze, głowa męska w koronie [sygn. m. 255]. Wśród właścicieli znaków znajdują się znamienite nazwiska kultury polskiej, a poza wymienionymi wspomnieć można jeszcze poetę Juliana Przybosia (1901–1970) [sygn. m. 273], noblistkę Wisławę Szymborską (1923–2012) [sygn. m. 322, 323], aktora Wojciecha Siemiona (1928–2010) [sygn. m. 300–302] czy reżysera Krzysztofa Zanussiego (1939–) [sygn. m. 375].

Donacja – jak wspomniano we wstępie – jest bezcenna, bowiem matryce są pierwotnym, niepowtarzalnym i jedynym źródłem odbitek ekslibrisów. To wyraz mozolnej pracy artysty – żłobiącego w metalowych płytkach, używającego odczynników chemicznych, nadającego twardym i ostrym, ze względu na materiał, liniom kształty – raz kanciaste, innym razem bardziej okrągłe. Powielając bardzo podobne symbole, stosując te same zabiegi, stworzył Dawski zestaw niezwykle, rozpoznawalny, identyfikowalny. Zestaw z pewnością zasługujący na głębsze poznanie i opracowanie.

WYKAZ MATRYC EKSLIBRISOWYCH STANISŁAWA DAWSKIEGO Z ZASOBÓW BIBLIOTEKI NAUKOWEJ PAU I PAN W KRAKOWIE⁴

- p. 1 / m. 1 / Albin Janusz / Ex libris Janusz Albin / ZNIO / C3⁵ / 99×78 / 1973
 p. 2 / m. 2 / Anders William / Ex libris William Anders / C3 / 164×99 / 1968–69
 p. 3 / m. 3 / Andersz Henry / Ex libris Andersz Henry / C3 / 118×94 / b.r.
 p. 4 / m. 4 / Andrzejewski Jerzy / Ex libris Jerzy Andrzejewski / C3 / 130×88 /
 1975
 p. 5 / m. 5 / Banach Ela (Gabriela) / Ex libris Ela Banach / C3 / 50×38 / b.r.
 p. 6 / m. 6 / Banach Jerzy / Ex libris Jerzy Banach / C3 / 143×81 / 1971
 p. 7 / m. 7 / Banaś Paweł / Ex libris Paweł Banaś / C3 / 91×62 / 1971

⁴ Starano się zachować układ alfabetyczny (inny niż wynika z dwustronnego wykorzystania płyt lub z odszyfrowania właściciela już po nadaniu numeru). Dane w opisie: nr płyty / nr matrycy / właściciel / tekst / technika / wymiary matrycy w mm / rok powstania.

⁵ Objasnienie oznaczeń technik: C2 – miedzioryt, C3 – akwaforta, C4 – sucha igła, X3 – linoryt.

- p. 8 / m. 8 / Banaś Tadeusz / Ex libris Tadeusza Banasia / C3 / 102×82 / 1968
- p. 8 / m. 9 / Dawski Stanisław / Ex libris S. Dawskiego / C3 / 102×82 / b.r.
- p. 9 / m. 10 / Baron Adam / Ex libris dr. Adama Barona / C3 / 94×81 / b.r.
- p. 9 / m. 11 / Lorentz Stanisław / Ex libris Stanisława Lorentza / C3 / 94×81 / 1968
- p. 10 / m. 12 / Bartelski Lesław / Ex libris Lesław Bartelski / C3 / 100×78 / 1974
- p. 11 / m. 13 / Beckett Samuel / Ex libris Samuel Beckett / C3 / 130×44 / b.r.
- p. 12 / m. 14 / Beckett Samuel / Ex libris Samuel Beckett / Czekamy / C3 / 120×77 / b.r.
- p. 13 / m. 15 / Bednarczyk Andrzej / Ex libris Andrzej Bednarczyk / C3 / 85×59 / 1971
- p. 14 / m. 16 / Bednarz J. / Ex libris J. Bednarz / C3 / 72×54 / 1971
- p. 15 / m. 17 / Berg Skip H. / Ex libris Skip H. Berg / C3 / 140×73 / 1971
- p. 16 / m. 18 / Boccaccio Giovanni / Ex libris G. Boccaccio / Ubi deest peplum, non est perfectum gaudium (Gdzie brak stroju, radość niepełna / Gdzie brak kobiety, tam nie ma pełnej radości) / C3 / 116×80 / 1971
- p. 17 / m. 19 / Bochnak Adam / Ex libris Adam Bochnak / C3 / 138×73 / 1971
- p. 18 / m. 20 / Bogacz Kazimierz / Ex libris Kazimierz Bogacz / Ars medica / C3 / 61×51 / 1972
- p. 19 / m. 21 / Bolz Lothar / Ex libris Lothar Bolz / C3 / 163×91 / 1969
- p. 20 / m. 22 / Borman Frank / Ex libris Frank Borman / C3 / 159×100 / 1968
- p. 21 / m. 23 / Bort J.G. / Ex libris J.G. Bort / C3 / 118×84 / 1970
- p. 22 / m. 24 / Bort G.J. / Ex libris G.J. Bort / C3 / 77×52 / b.r.
- p. 23 / m. 25 / Bort Stefan Edward / Ex libris Stefan Edward Bort / X3 / 105×66
- p. 24 / m. 26 / Bort Stefan Edward / Ex libris Stefan Edward Bort / C3 / 87×66 / b.r.
- p. 25 / m. 27 / Bosy Jan / Ex libris Jana Bosego / C3 / 83×65 / b.r.
- p. 25 / m. 28 / Chrostowska Halina / Ex libris Haliny Chrostowskiej / C3 / 83×65 / b.r.
- p. 26 / m. 29 / Bosy Jan / E.L. Jan Bosy / C3 / 61×38 / b.r.
- p. 27 / m. 30 / Bosy Jan / Ex libris Jan Bosy / C3 / 61×38 / b.r.
- p. 28 / m. 31 / Bosy Michał / Ex libris Michał Bosy / C3 / 156×81 / b.r.
- p. 29 / m. 32 / Broniewski Władysław / Ex libris Władysław Broniewski / Słowo należy do wszystkich, myśli do niektórych / C3 / 123×89 / 1977
- p. 30 / m. 33 / Broza Tadeusz / Tadeusz Broza ex libris / C3 / 96×77 / 1968
- p. 31 / m. 34 / Bryll Ernest / Ex libris Ernest Bryl [!] / C3 / 99×78 / b.r.
- p. 32 / m. 35 / Bryll Ernest / Ex libris Ernest Bryl [!] / C3 / 83×37 / 1975
- p. 33 / m. 36 / Bryll Ernest / Ex libris Ernest Bryl [!] / C3 / 78×52 / b.r.
- p. 34 / m. 37 / Brzozowski Wincenty / Ex libris Wincenty Brzozowski / 6666 / C3 / 80×56 / b.r.
- p. 35 / m. 38 / Centkiewiczowie, Alina i Czesław / Ex libris Alina i Czesław Centkiewiczowie / C3 / 155×102 / 1972
- p. 36 / m. 39 / Chopin Fryderyk / Ex libris Fryderyk Chopin / C3 / 141×92 / b.r.
- p. 37 / m. 40 / Chopin Fryderyk / Ex libris Fryderyk Chopin / C3 / 145×111 / b.r.
- p. 38 / m. 41 / Clemmensen Vagn / Ex libris Vagn Clemmensen / C3 / 110×75 / b.r.

- p. 39 / m. 42 / Clemmensen Vagn / Ex libris Vagn Clemmensen / C3 / 61×37 / b.r.
- p. 40 / m. 43 / Cousteau Ives / Ex libris Ives Cousteau / C3 / 87×54 / b.r.
- p. 41 / m. 44 / Czyż Henryk / Ex libris Henryk Czyż / C3 / 120×114 / b.r.
- p. 42 / m. 45 / Danek John / Ex libris dr. John Danek / C3 / 78×59 / b.r.
- p. 43 / m. 46 / Dawska Maria / Maria Dawska / C3 / 66×56 / b.r.
- p. 43 / m. 47 / Dawska Maria / Maria Dawska / C3 / 66×56 / b.r.
- p. 44 / m. 48 / Dawska Maria / Ex libris Maria Dawska / C3 / 61×38 / b.r.
- p. 45 / m. 49 / Dawska Maria / Ex libris Maria Dawska / Sztuka jest tym bardziej ludzka, im bardziej osobliwa / C3 / 68×54 / 1970
- p. 46 / m. 50 / Dawska Maria / Ex libris mamy / C3 / 48×34 / b.r.
- p. 47 / m. 51 / Dawska Maria / Ex libris Maria Dawska / C4 / 78×60 / 1950
- p. 48 / m. 52 / Dawska Maria / Ex libris Marii Dawskiej 1962 / C3 / 93×80 / 1968
- p. 48 / m. 53 / Ex libris Dawskiego / C3 / 93×80 / 1968
- p. 49 / m. 54 / Ex libris SD / C3 / 51×40 / b.r.
- p. 49 / m. 55 / Estreicher Karol / Ex libris Karola Estreichera / C3 / 51×40 / b.r.
- p. 50 / m. 56 / SK Dawski / Wszystko przemija, zostaje tylko sztuka / C3 / 80×85 / b.r.
- p. 51 / m. 57 / Ex libris Dawski / W sztuce jest dobro, to wszystko co jest autentyczne / C3 / 149×101 / b.r.
- p. 52 / m. 58 / Ex libris Dawski / W sztuce jest dobre to wszystko, co jest autentyczne / C3 / 103×45 / b.r.
- p. 53 / m. 59 / Ex libris Dawski 22 FF / C3 / 101×63 / b.r.
- p. 54 / m. 60 / Exlibris Dawski / Sztuka jest najwyższą wartością / C3 / 80×59 / b.r.
- p. 55 / m. 61 / Ex libris Dawski / C3 / 79×80 / b.r.
- p. 56 / m. 62 / EL Dawski / C3 / 90×58 / b.r.
- p. 57 / m. 63 / Ex libris Dawski / C3 / 83×60 / b.r.
- p. 58 / m. 64 / Ex libris Dawski / C3 / 99×59 / b.r.
- p. 59 / m. 65 / Ex libris Dawski / C3 / 101×80 / b.r.
- p. 59 / m. 66 / Owczarek Olga / Ex libris Oli Owczarek / C3 / 101×80 / 1968
- p. 60 / m. 67 / Debich Henryk / Ex libris Henryka Debicha / Muzyka nie zna granic / C3 / 79×60
- p. 61 / m. 68 / Debich Henryk / Ex libris Henryka Debicha / Muzyka nie zna granic / C3 / 144×108 / b.r.
- p. 62 / m. 69 / Demarczyk Ewa / Ewa Demarczyk ex libris / C3 / 99×68 / b.r.
- p. 63 / m. 70 / Diament Michał / Ex libris Michał Diament / C3 / 74×170 / 1975
- p. 64 / m. 71 / Dołżycki Leon / Ex libris Leon Dołżycki / C3 / 117×74 / 1972
- p. 65 / m. 72 / Dołżycki Leon / Ex libris Leon Dołżycki / C3 / 127×102 / b.r.
- p. 66 / m. 73 / Drozdowicz Krystyna / Ex libris Krystyna Drozdowicz / C3 / 112×74 / 1972
- p. 67 / m. 74 / Dunikowski Ksawery XD / linoryt / C3 / 122×112 / 1948
- p. 68 / m. 75 / Dunikowski Ksawery / Ex libris Ksawerego Dunikowskiego / C3 / 54×41 / 1968

- p. 68 / m. 76 / Szpilczyński Stanisław / Ex libris dr Stanisława Szpilczyńskiego / C3 / 54×41 / 1968
- p. 69 / m. 77 / Dunin-Horkawicz Cecylia / Ex libris Cecylia Dunin-Horkawicz 39 / C3 / 127×83 / 1970
- p. 70 / m. 78 / Dygat Stanisław / Ex libris Stanisław Dygat / C3 / 78×60 / 1972
- p. 71 / m. 79 / Dziedzic Irena / Ex libris Irena Dziedzic / C3 / 99×95 / 1975
- p. 72 / m. 80 / Dziulikowski Wiktor / Ex libris Wiktora Dziulikowskiego / C3 / 96×96 / 1971
- p. 73 / m. 81 / Dziulikowski Wiktor / EL Dziulikowski 65 / C3 / 69×50 / b.r.
- p. 74 / m. 82 / Estreicher Karol / EK / EK / Ex libris Estreicher / C3 / 123×81 / b.r.
- p. 75 / m. 83 / Ferenc Teresa / Ex libris Teresa Ferenc / I będę mieć wiosnę na duchu / C3 / 125×70 / 1977
- p. 76 / m. 84 / Fiedler Arkady / Ex libris Arkady Fiedler / C3 / 128×78 / 1971
- p. 77 / m. 85 / Fiedler Arkady / Ex libris Arkady Fiedler / C3 / 82×57 / b.r.
- p. 78 / m. 86 / Fijałkowski Stanisław / Stanisław Fijałkowski / C3 / 113×83 / 1972
- p. 79 / m. 87 / Fijewski Tadeusz / Ex libris Tadeusza Fijewskiego / C3 / 75×64 / 1968
- p. 79 / m. 88 / Mroszczak Józef / Ex libris Józefa Mroszczaka / C3 / 75×64 / 1968
- p. 80 / m. 89 / Flukowska Maria / Maria Flukowska / 1939–1945 / C3 / 107×80 / 1974
- p. 81 / m. 90 / Flukowski Stefan / EX libris Stef Flukowski / X3 / 116×94 / 1965
- p. 82 / m. 91 / Flukowski Stefan / Ex libris / Bajki Fluka / C4 / 54×49 / 1980
- p. 83 / m. 92 / Flukowski Stefan / Ex libris Stefana Flukowskiego / C3 / 82×54 / b.r.
- p. 84 / m. 93 / Flukowski Stefan / Ex libris Stefana Flukowskiego / C3 / 92×68 / b.r.
- p. 84 / m. 94 / Szpilczyński Stanisław / Ex libris Stanisława Szpilczyńskiego / C3 / 92×68 / b.r.
- p. 85 / m. 95 / Franciszkowski Marek / Ex libris Marek Franciszkowski / C3 / 120×86 / b.r.
- p. 86 / m. 96 / Gajewski Aleksander / Aleksander Gajewski ex libris / C3 / 78×59 / b.r.
- p. 87 / m. 97 / Galambos Ferenc / Ex libris Galambos Ferenc / C3 / 160×93 / b.r.
- p. 88 / m. 98 / Galambos Ferenc / Ex libris Galambos Ferenc / C3 / 81×53 / b.r.
- p. 89 / m. 99 / Gałczyński Konstanty Ildelfons / Ex libris K.I. Gałczyński / C3 / 185×50 / b.r.
- p. 90 / m. 100 / Gałczyński Konstanty Ildelfons / Ex libris K.I. Gałczyński / C3 / 150×88 / 1974
- p. 91 / m. 101 / Garbień Krystyna / Ex libris Krystyna Garbień / C3 / 99×78 / 1973
- p. 92 / m. 102 / Garztecka Ewa / Ex libris Ewa Garztecka / KR / C3 / 78×47 / 1971
- p. 93 / m. 103 / German Anna / Ex libris Anna German / C3 / 81×59 / b.r.

- p. 94 / m. 104 / Gielniak Józef / J.G. ex libris / C3 / 60×37 / b.r.
- p. 95 / m. 105 / Gielniak Józef / Ex libris Józefa Gielniaka / C3 / 70×55 / 1971
- p. 96 / m. 106 / Gielniak Józef / Ex libris Józefa Gielniaka z Bukowca / C3 / 59×81 / ok. 1970
- p. 96 / m. 107 / Gielniak Józef / Ex libris Józef Gielniak / C3 / 59×81 / b.r.
- p. 97 / m. 108 / Gielniak Józef / Ex libris Józef Gielniak / C3 / 155×98 / b.r.
- p. 98 / m. 109 / Gogolewski Ignacy / Ex libris Ignacy Gogolewski / C3 / 130×70 / b.r.
- p. 99 / m. 110 / Golifman Serge / Ex libris S. Golifman / C3 / 152×89 / b.r.
- p. 100 / m. 111 / Gombrowicz Witold / Ex libris Witold Gombrowicz / C3 / 140×68 / b.r.
- p. 101 / m. 112 / Gombrowicz Witold / Witold Gombrowicz / C3 / 64×49 / 1971
- p. 101 / m. 113 / Gombrowicz Witold / Witold Gombrowicz / C3 / 64×49 / 1970
- p. 102 / m. 114 / Gomez-Sicre Jose / Ex libris Jose Gomes-Sicre / C3, P / 90×67 / b.r.
- p. 103 / m. 115 / Goodman Moshe / Dr Moshe Goodman / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 104 / m. 116 / Grabowski Art. Gallery / Ex libris Galerie Grabowski / C3 / 128×64 / b.r.
- p. 105 / m. 117 / Grabowski Art. Gallery / Ex libris Grabowski Art. Gallery / C3 / 152×116 / b.r.
- p. 105 / m. 118 / [grafika] / C3 / 152×116 / b.r.
- p. 106 / m. 119 / Grochowiak Stanisław / Ex libris Stanisława Grochowiaka / C3 / 93×81 / 1967
- p. 106 / m. 120 / Rytel Aleksander / Ex libris dr. Aleksandra Rytla / C3 / 93×81 / b.r.
- p. 107 / m. 121 / Grodzka Jadwiga / Ex libris Jadwiga Grodzka / C3 / 99×55 / b.r.
- p. 108 / m. 122 / Grodzka Jadwiga / E.L. Jadwigi Grodzkiej / C3 / 60×37 / b.r.
- p. 109 / m. 123 / Grońska Maria / Ex libris Maria Grońska / C3, P / 118×74 / 1972
- p. 110 / m. 124 / Grotowski Jerzy / Jerzy Grotowski / C3 / 90×68 / 1971
- p. 111 / m. 125 / Guillemant Marcel / Ex libris Marcel Guillemant / Libri et liber / C3 / 113×106 / b.r.
- p. 112 / m. 126 / Habdas Franciszek / Ex libris Franciszek Habdas / Sztuka uszlachetnia człowieka / C3 / 130×100 / 1975
- p. 113 / m. 127 / Hałko Irena / E.L. Irena Hałko / C3 / 78×68 / 1972
- p. 114 / m. 128 / Hanrath Joh. J. / Ex libris Joh. J. Hanrath / C3 / 112×94 / b.r.
- p. 115 / m. 129 / Hanuskiewicz Adam / Ex libris Adam Hanuskiewicz / Sztuka nas uskrzydła – a Was wyzwala / C3 / 117×74 / b.r.
- p. 116 / m. 130 / Hanytkiewicz Czesław / Ex libris Hanytkiewicz Cz. / C3 / 78×60 / 1972
- p. 117 / m. 131 / Hanytkiewicz Czesław / Ex libris Cz. Hanytkiewicz / 1945 W / Zafascynowany jestem dziwnościami natury / C3 / 128×109 / b.r.

- p. 118 / m. 132 / Harasymowicz Jerzy / Jerzy Harasymowicz ex libris / Pan wie różne są wice, różne kobietom kołyszą się cyce / C3 / 80×61 / 1971
- p. 119 / m. 133 / Hebler Herman / Ex libris Herman Hebler / C3 / 129×87 / 1971
- p. 120 / m. 134 / Hebler Ulla / Ex libris Ulla Hebler / C3 / 120×77 / b.r.
- p. 121 / m. 135 / Herman S.L. / Ex libris S.L. Herman / C3 / 105×80 / b.r.
- p. 122 / m. 136 / Hermansdorfer Mariusz / Ex libris Mariusza Hermansdorfera / C3 / 78×57 / 1969
- p. 123 / m. 137 / Hermenegilda / Ex libris Hermenegildy / C3 / 112×54 / b.r.
- p. 124 / m. 138 / Holoubek Gustaw / Ex libris Gustaw Holoubek / Sztuka jest wiecznie młoda / C3 / 114×85 / 1972
- p. 125 / m. 139 / Horbowy Z. / Ex libris Z. Horbowy / C3 / 74×58 / 1971
- p. 126 / m. 140 / Huszcza Jan / Ex libris Jan Huszcza / Co się z tobą Euterpe stało? / C3 / 124×81 / b.r.
- p. 127 / m. 141 / Iwaszkiewicz Jarosław / Jarosław Iwaszkiewicz / Umrzeć trzeba – lecz lepiej i trudniej jest żyć / C3 / 149×119 / b.r.
- p. 128 / m. 142 / Iwaszkiewicz Jarosław / Ex libris Jarosława Iwaszkiewicza / C3 / 109×77 / 1970
- p. 129 / m. 143 / Jacyna Iwona / Ex libris Iwona Jacyna / C3 / 66×66 / b.r.
- p. 130 / m. 144 / Jakimowicz Irena / Ex libris Ireny Jakimowicz / C3 / 58×34 / 1968
- p. 131 / m. 145 / Jakimowicz Irena / Irena Jakimowicz ex libris / C3 / 144×106 / b.r.
- p. 132 / m. 146 / Jakubowska Bogna / Ex libris Bogny Jakubowskiej / C3 / 126×85 / 1969
- p. 133 / m. 147 / Jakubowski Wojciech / Ex libris Wojciecha Jakubowskiego / C3 / 115×79 / 1968
- p. 134 / m. 148 / Jankowski Zbigniew / Ex libris Zbigniew Jankowski / Słowo ostatnie i wciąż pierwsze... Z.J. / C3 / 129×89 / b.r.
- p. 135 / m. 149 / Japoński Michał / Ex libris Michała Japońskiego / C3 / 118×85 / b.r.
- p. 135 / m. 150 / [grafika] / C3 / 118×85 / b.r.
- p. 136 / m. 151 / Karny Alfons / Ex libris Alfons Karny / Sztuka jest światem ludzkich spraw / C3 / 99×78 / C3 / 1973
- p. 137 / m. 152 / Kawalecki Tade / Ex libris Tade Kawalecki / C3 / 78×59 / b.r.
- p. 138 / m. 153 / Keane Ted / Ex libris Ted Keane / FI : 3,5 / C3 / 54×43 / b.r.
- p. 139 / m. 154 / Kepler Bernard / Bernard Kepler ex libris / BWA Łódź / C3 / 99×69 / 1982
- p. 140 / m. 155 / Kepler Bernard / Ex libris Bernard Kepler / 1982 / C3 / 148×100 / b.r.
- p. 141 / m. 156 / Kisiel S. / Ex libris Kisiel S. / 1949 r. / C3 / 80×63 / 1974
- p. 142 / m. 157 / Koczorowski Stefan / Ex libris dr. Stefana Koczorowskiego / C3 / 114×81 / 1969

- p. 142 / m. 158 / Starzyński Juliusz / Juliusza Starzyńskiego ex libris / C3 / 114×81 / 1969
- p. 143 / m. 159 / Komendarek Wiesław / Ex libris dr. Wiesław Komendarek / C3 / 79×60 / b.r.
- p. 144 / m. 160 / Komendarek Wiesław / Wiesław Komendarek ex libris / C3 / 80×80 / b.r.
- p. 145 / m. 161 / Konarski F. / Ex libris F. Konarski / Dzieło sztuki jest poszerzeniem świata / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 146 / m. 162 / Koper Tade / EL Tade Koper / C3 / 60×37 / b.r.
- p. 147 / m. 163 / Koper Tade / Tade Koper ex libris / C3 / 106×74 / b.r.
- p. 148 / m. 164 / Korab Vincent de / E.L. Vincent de Korab / C3 / 68×46 / b.r.
- p. 149 / m. 165 / Kosiba A. / Ex libris A. Kosiba / C3 / 140×111 / 1977
- p. 150 / m. 166 / Kotuła Franciszek / Ex libris Fr. Kotuła / C3 / 102×90 / 1970
- p. 151 / m. 167 / Kowarski F.S. / Ex libris F.S. Kowarski / Ziemia / C3 / 99×77 / b.r.
- p. 152 / m. 168 / Koziół Urszula / U nas życie jest proste i takie zwyczajne, że moglibyśmy je całkiem przeoczyć, gdyby nie sztuka współczesna, która na szczęście jest wystarczająco zawiła. Ach co też byśmy poczęli bez sztuki współczesnej u nas jeśli się ktoś potknie, to raczej o cudzy wiersz nie o własny dzień / Ex libris Urszula Koziół / C3 / 117×92 / 1970
- p. 153 / m. 169 / Koziół Urszula / Ex libris Urszula Koziół / C3 / 77×40 / b.r.
- p. 154 / m. 170 / Koziół Urszula / Ex libris Urszuli Koziół / C3 / 39×39 / 1968
- p. 154 / m. 171 / Koziół Urszula / Ex libris Urszuli Koziół / C3 / 39×39 / b.r.
- p. 155 / m. 172 / Krajewski Waclaw / Ex libris dr. Waclaw Krajewski / C3 / 122×81 / b.r.
- p. 156 / m. 173 / Krcha Emil / Ex libris Emil Krcha / 1946 / C3 / 78×59 / 1972
- p. 157 / m. 174 / Krcha Emil / Ex libris Emil Krcha / C3 / 114×84 / b.r.
- p. 158 / m. 175 / Krzysnik Zoran / Zoran Krzysnik ex libris / C3 / 86×57 / b.r.
- p. 159 / m. 176 / Krzyżagórski Klemens / Ex libris Klemens Krzyżagórski / W 1945 KK / C3 / 149×62 / 1945
- p. 160 / m. 177 / Kuduk Franciszek / Ex libris Franciszek Kuduk / C3 / 98×73 / b.r.
- p. 161 / m. 178 / Kuglin Jan / Ex libris Jana z Bogumina Kuglina / Wrocław 1945–1969 / C3 / 122×78 / 1969
- p. 162 / m. 179 / Kuligowski Kazimierz / Ex libris WTM Kazimierza Kuligowskiego / 1945–1965 / C3 / 100×79 / 1968
- p. 163 / m. 180 / Kulisiewicz Tadeusz / Ex libris Tad. Kulisiewicz / C3 / 61×38 / 1973
- p. 164 / m. 181 / Kułakowski Andrzej / Dr. Andrzej Kułakowski ex libris / C3 / 126×81 / b.r.
- p. 165 / m. 182 / Kuna Michał / Czas ma swoje oblicze / Ex libris / Ex libris Michał Kuna / C3 / 130×97 / b.r.
- p. 165 / m. 183 / Kuna Michał / Ex libris Michał Kuna / C3 / 130×97 / b.r.

- p. 166 / m. 184 / Kuncewiczowa Maria / Ex libris Maria Kuncewiczowa / C3 / 85×44 / 1972
- p. 167 / m. 185 / Kuncewiczowa Maria / Ex libris Maria Kuncewiczowa 39 / C3 / 149×100 / b.r.
- p. 168 / m. 186 / Kundówna Irena / Ex libris Irena Kundówna / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 169 / m. 187 / Kurpaski Tadeusz / Ex libris Tadeusz Kurpaski / C3 / 99×78 / 1973
- p. 170 / m. 188 / Kusuda Kiyoto / Ex libris Kiyoto Kusuda / C3 / 112×58 / b.r.
- p. 171 / m. 189 / Lachmann Henry / Ex libris Henry Lachmann / C3 / 153×102 / b.r.
- p. 172 / m. 190 / Legutko Zbigniew M. / ART / Zbigniew M. Legutko ex libris / C3 / 115×78 / b.r.
- p. 173 / m. 191 / Lerski George J. / Ex libris George J. Lerski / LL.M. Ph.D. Prof. / Ars longa vita brevis / C3 / 119×74 / b.r.
- p. 174 / m. 192 / Leszczyńska Halina / EL dr Haliny Leszczyńskiej / C3 / 88×72 / 1955
- p. 175 / m. 193 / Leśniakowska Marta / Ex libris Marta Leśniakowska / C3 / 84×59 / b.r.
- p. 176 / m. 194 / Lewin Leopold / Ex libris Leopold Lewin / Nikt całej prawdy nie odczyta / C3 / 118×106 / b.r.
- p. 177 / m. 195 / Lohmann Jan / Jan Lohmann ex libris / Karmienie słowami / Czas lekceważy nasze przysze dobro / C3 / 128×80 / b.r.
- p. 178 / m. 196 / Lorentz Stanisław / Ex libris Stanisław Lorentz / C3 / 142×68 / 1968
- p. 179 / m. 197 / Lovell James / Ex libris James Lovell / 1968–69 / C3 / 160×100 / b.r.
- p. 180 / m. 198 / Łonowski Jerzy / Ex libris Jerzego Łonowskiego / C3 / 50×47 / 1968
- p. 180 / m. 199 / Sawinia Lech / Ex libris Lecha Sawini / C3 / 50×47 / b.r.
- p. 181 / m. 200 / Łopieński Ignacy / E puribus unum / Ex libris Ignacy Łopieński / C3 / 119×74 / 1973
- p. 182 / m. 201 / ? / Maja B. Ex libris / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 183 / m. 202 / Majewski Mieczysław / Ex libris Mieczysław Majewski / Wiosna jest wieczną sztuką / C3 / 139×67 / b.r.
- p. 184 / m. 203 / Majewski Mieczysław / Mieczysław Majewski / Jak można żyć bez sztuki / C3 / 99×78 / 1973
- p. 185 / m. 204 / Maliszewski Aleksander / Ex libris Aleksander Maliszewski / MA / C3 / 120×86 / 1977
- p. 186 / m. 205 / Małachowski Aleksander / Ex libris Aleksander Małachowski / Pamiętnik współczesny MA / C3 / 129×78 / 1971
- p. 187 / m. 206 / Mantero Gianni / Ex libris Gianni Mantero / Amicus verus rara avis est / C3 / 103×63 / b.r.

- p. 188 / m. 207 / Marjańska Ludmiła / Ex libris Ludmiła Marjańska / Dojrzwanie aby dojrzeć życie LM / C3 / 99×64 / b.r.
- p. 189 / m. 208 / Marjańska Ludmiła / Ex libris Ludmiła Mariańska / Dojrzwanie aby dojrzeć życie LM / C3 / 151×96 / b.r.
- p. 190 / m. 209 / Matuszczak Józef / Ex libris Józef Matuszczak / C3 / 90×69 / b.r.
- p. 191 / m. 210 / Matuszczak Józef / Ex libris Józef Matuszczak / C3 / 96×78 / b.r.
- p. 192 / m. 211 / Melodysta Stanisław / Ex libris Staś Melodysta / C3 / 74×59 / 1971
- p. 193 / m. 212 / Metz Mary S. / Ex libris Mary S. Metz / The work of art wake the world wider 1985 / C3 / 124×79 / b.r.
- p. 194 / m. 213 / Metz Mary S. / Ex libris Mary S. Metz / Ars non habet osorem nisi ignorantem / C3 / 115×75 / b.r.
- p. 195 / m. 214 / Michalsey, Halina i Leon / Ex libris Michalskich Leona Haliny / Prawda sztuki nie mieści się w pojęciach codzienności / C3 / 109×70 / b.r.
- p. 196 / m. 215 / Mikulicz Sergiusz / Sergiusz Mikulicz ex libris / C3 / 115×84 / b.r.
- p. 197 / m. 216 / Miliszkiewicz Janusz / Ex libris Janusz Miliszkiewicz / Ars longa vita brevis / C3 / 138×50 / b.r.
- p. 198 / m. 217 / Miliszkiewicz Julia / Ex libris Julka Miliszkiewicz / 1986 / C3 / 80×74 / b.r.
- p. 199 / m. 218 / Miłosz Czesław / Ex libris Czesław Miłosz / Sztuka, Wolność, Poezja, Art, Liberty, Poetry 1939 / C3 / 82×81 / b.r.
- p. 200 / m. 219 / Miłosz Czesław / Ex libris Czesław Miłosz / Poezja / Niechaj trawą świat nasz pozarasta... / Ale czyste i dostojne słowa były zakazane / C3 / 154×103 / b.r.
- p. 201 / m. 220 / Moczar Mieczysław / Ex libris Mieczysława Moczara / C3 / 119×74 / b.r.
- p. 202 / m. 221 / Moore Henry / Ex libris Henry Moore / C3 / 79×79 / b.r.
- p. 203 / m. 222 / Moore Henry / EL Henry Moore / C3 / 68×52 / 1971
- p. 204 / m. 223 / Morelowski Adam / Ex libris Adam Morelowski / Tam, gdzie kończy się natura, zaczyna się sztuka / C3 / 99×77 / b.r.
- p. 205 / m. 224 / Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu / Muzeum Sztuki Medalierskiej / Wrocław / Musée de L'Art Medailliste / Mikołaj Kopernik / Victoria / C3 / ø 122 / b.r.
- p. 206 / m. 225 / Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu / Muzeum Sztuki Medalierstwa we Wrocławiu / Musée de L'Art Medailliste / Mikołaj Kopernik / SKD Victoria / C3 / ø 122 / b.r.
- p. 207 / m. 226 / Natanson Wojcie[ch] / Ex libris Wojcie Natanson / Za tobą z tobą i przed tobą / C3 / 120×52 / 1975

- p. 208 / m. 227 / Neruda Pablo / Ex libris Pablo Neruda N.R.R.B. / C3 / 146×98 / 1974
- p. 209 / m. 228 / Nielsen Henning / Ex libris Henning Nielsen / C3 / 153×93 / b.r.
- p. 210 / m. 229 / Niewitecka Barbara / Ex libris Barbara Niewitecka H.H.J.C.T.Ł.Y.G.M. W.B.B.W. / C3 / 82×47 / 1971
- p. 211 / m. 230 / Nowosad Kazimierz / Ex libris prof. Nowosada Kazimierza / C3 / 118×75 / b.r.
- p. 212 / m. 231 / Nowosad Kazimierz / Ex libris Kazimierza Nowosada / C3 / 113×79 / b.r.
- p. 212 / m. 232 / Nowosad Kazimierz / Ex libris Kazimierza Nowosada / C3 / 113×79 / b.r.
- p. 213 / m. 233 / Obrębowski Waław / Ex libris Waław Obrębowski 69 / C3 / 84×52 / b.r.
- p. 214 / m. 234 / Obrębowski Waław / EL Waław Obrębowski / C3 / 83×48 / b.r.
- p. 215 / m. 235 / Obrębowski Waław / Ex libris Obrębowskiego Waława / C3 / 120×77 / b.r.
- p. 216 / m. 236 / Obrębowski Waław / Ex libris Waława Obrębowskiego / C3 / 100×80 / 1968
- p. 216 / m. 237 / Płaza Bogusław / Ex libris Bogusława Płazy / C3 / 100×80 / 1969
- p. 217 / m. 238 / Ochman Wiesław / Ex libris Wiesław Ochman / C3 / 98×71 / b.r.
- p. 218 / m. 239 / Ochman Wiesław / Ex libris Wiesław Ochman / Sztuka jest wolnością, sztuka jest wieczną wiosną / C3 / 140×73 / b.r.
- p. 219 / m. 240 / Olkiewicz Jerzy / Ex libris Jerzy Olkiewicz / C3 / 115×64 / b.r.
- p. 220 / m. 241 / Ordyńska Alina / Ex libris Alina Ordyńska / 1939 / C3 / 109×89 / b.r.
- p. 221 / m. 242 / Osęk Andrzej / Ex libris Andrzeja Osęka / To przykre nie rozumieć sztuki swojego czasu / C3 / 79×79 / b.r.
- p. 222 / m. 243 / Osmańczyk Jan Edmund / Jan Edmund Osmańczyk ex libris / Szczęściem człowieka jest jego istnienie i wolność / C3 / 129×85 / b.r.
- p. 223 / m. 244 / Owen Josephin / Ex libris Josephin Owen / Ars longa vita brevis / C3 / 112×107 / b.r.
- p. 224 / m. 245 / Pach E. / E. Pach ex libris / C3 / 61×38 / b.r.
- p. 225 / m. 246 / Pachłowski Jerzy / Ex libris Jerzy Pachłowski / C3 / 115×105 / 1977
- p. 226 / m. 247 / Paderewski Ignacy / Ignacy Paderewski ex libris 1918 / C3 / 104×71 / b.r.
- p. 227 / m. 248 / Panek Jerzy / Ex libris Jerzy Panek / C3 / 116×74 / b.r.
- p. 228 / m. 249 / Panek Jerzy / Jerzy Panek ex libris / C3 / 99×78 / 1972

- p. 229 / m. 250 / Parandowski Jan / Ex libris Jana Parandowskiego / C3 / 85×64 / 1955
- p. 230 / m. 251 / Pawlikowska Halina / Ex libris Haliny Pawlikowskiej / C3 / 66×40 / b.r.
- p. 231 / m. 252 / Peiper Tadeusz / Ex libris Tadeusz Peiper / Zdanie, którego muszę bronić, buduje mnie / C3 / 130×97 / b.r.
- p. 232 / m. 253 / Peiper Tadeusz / Tadeusz Peiper / C3 / 60×38 / 1971
- p. 233 / m. 254 / Penderecki Krzysztof / Ex libris Krzysztofa Pendereckiego / C4 / 82×44 / ok. 1970
- p. 234 / m. 255 / Penderecki Krzysztof / Ex libris Krzysztofa Pendereckiego / C3 / 81×75 / 1955
- p. 235 / m. 256 / Penderecki Krzysztof / Ex libris Krzysztof Penderecki / C3 / 71×55 / b.r.
- p. 236 / m. 257 / Penderecki Krzysztof / Ex libris Krzysztofa Pendereckiego / C3 / 120×79 / b.r.
- p. 237 / m. 258 / Penistan John Llywellyn / Ex libris dr. John Penistan / Virtus invicta viget / C3 / 92×78 / b.r.
- p. 238 / m. 259 / Penistan John Llywellyn / Ars medica / John Llywellyn Penistan / C3 / 127×80 / b.r.
- p. 239 / m. 260 / Petryczyc Michał / Michała Petryczyc ex libris / C3 / 64×52 / b.r.
- p. 240 / m. 261 / Petryczyc Michał / Michał Petryczyc ex libris / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 241 / m. 262 / Picasso Pablo / Ex libris Pablo Picasso / C3 / 152×100 / 1972
- p. 242 / m. 263 / Piekarski Stanisław / Stanisław Piekarski ex libris / C3 / 92×79 / b.r.
- p. 243 / m. 264 / Piękna [?] Katarzyna / Ex libris Pięknej Kasi z Kosowa 27 / C3 / 148×110 / b.r.
- p. 244 / m. 265 / Piękna [?] Katarzyna / Ex libris Pięknej Kasi z Kosowa / C3 / 84×52 / b.r.
- p. 245 / m. 266 / Piękna [?] Katarzyna / Ex libris Pięknej Kasi z Kosowa / C3 / 78×60 / 1974
- p. 246 / m. 267 / Piwocki Ksawery / Ex libris Ksawery Piwocki / C3 / 100×74 / 1971
- p. 247 / m. 268 / Piwowarski Radosław / Miło z nami uciec z życia / Ex libris Radosław Piwowarski / C3 / 115×79 / b.r.
- p. 248 / m. 269 / Polskie Towarzystwo Historii Medycyny / Ex libris Polskie Towarzystwo Historii Medycyny / C3 / 110×77 / 1972
- p. 249 / m. 270 / Presz Tadeusz / Ex libris Tadeusz Presz / C3 / 90×60 / b.r.
- p. 250 / m. 271 / Presz Tadeusz / Ex libris Tadeusza Presza / C3 / 92×68 / 1967
- p. 251 / m. 272 / Przegrodzki Igor / Przegrodzki Igor / To be or not to be / Ex libris W / C3 / 110×63 / 1971
- p. 252 / m. 273 / Przyboś Julian / Ex libris Julian Przyboś / Źródło przeciwbijące we mnie / C3 / 101×70 / b.r.

- p. 253 / m. 274 / Przytkowski Tadeusz / Ex libris Tadeusz Przytkowski / C3 / 137×73 / b.r.
- p. 254 / m. 275 / Putrament Jerzy / Ex libris Jerzy Putrament / C3 / 148×97 / 1977
- p. 255 / m. 276 / Raczyniewski Henryk / Ex libris Henryk Raczyniewski / M BEM M / C3 / 104×74 / 1972
- p. 256 / m. 277 / Rad Jan / Jan Rad EL / C3 / 60×37 / b.r.
- p. 257 / m. 278 / Radbill Samuel X. / Ex libris Samuel X. Radbill M. D. / C3 / 107×79 / b.r.
- p. 258 / m. 279 / Radojewski Mieczysław / Mieczysław Radojewski ex libris / C3 / 101×86 / 1970
- p. 259 / m. 280 / Rollwagen Hans Jürgen / Ex libris Hans Jürgen Rollwagen / C3 / 55×37 / b.r.
- p. 260 / m. 281 / Rollwagen Hans Jürgen / Ex libris Hans Jürgen Rollwagen / C3 / 79×79 / b.r.
- p. 261 / m. 282 / Rollwagen Hans Jürgen / Ex libris Hans Jürgen Rollwagen / Amor vincit omnia / C3 / 148×93 / b.r.
- p. 262 / m. 283 / Rose Ingrid / Ex libris Ingrid Rose 28 / C3 / 79×79 / b.r.
- p. 263 / m. 284 / Ex libris + ryty podpis Dawskiego / C3 / 66×49 / b.r.
- p. 264 / m. 285 / Rózga Leszek / Ex libris Leszek Rózga / C3 / 123×81 / b.r.
- p. 265 / m. 286 / Rózga Leszek / Ex libris Leszka Rózgi / C3 / 161×100 / 1968
- p. 266 / m. 287 / Różewicz Tadeusz / Ex libris Tadeusz Różewicz / C3 / 109×66 / 1974
- p. 267 / m. 288 / Różewicz Tadeusz / Ex libris Tadeusz Różewicz / Ars longa vita brevis / C3 / 115×75 / b.r.
- p. 268 / m. 289 / Rödel Klaus / Klaus Rödel exlibrisien / C3 / 152×101 / b.r.
- p. 269 / m. 290 / Rödel Klaus / Ex libris Klaus Rödel / C3 / 110×69 / b.r.
- p. 270 / m. 291 / Rudziński Andrzej / Andrzej Rudziński ex libris / Dzieło sztuki jest poszerzeniem świata / C3 / 85×55 / 1971
- p. 271 / m. 292 / Rudziński Andrzej / Andrzej Rudziński / C3 / 59×38 / b.r.
- p. 272 / m. 293 / Rutkiewicz Ignacy / Ex libris Ignacego Rutkiewicza W 1968 / C3 / 100×68 / 1968
- p. 273 / m. 294 / Rylska Irena / Ex libris Irena Rylska / C3 / 99×78 / 1973
- p. 274 / m. 295 / Rzecki Stanisław / Ex libris Stanisław Rzecki / 1946 / W / C3 / 99×51 / 1972
- p. 275 / m. 296 / Sadowska-Vertun Barbara / Ex libris Barbara Sadowska-Vertun / C3 / 131×94 / 1977
- p. 276 / m. 297 / Sandauer Artur / E.L. Artur Sandauer / C3 / 127×62 / 1977
- p. 277 / m. 298 / Sciaravello Nunzio / Ex libris Nunzio Sciaravello / Catania / C3 / 119×74 / b.r.
- p. 278 / m. 299 / Sejneńska Maisia / Nie zatrzymuj czasu / Maisia Sejneńska / C2 / 60×37 / b.r.

- p. 279 / m. 300 / Siemion Wojciech / Ex libris Wojciecha Siemiona / C3 / 106×77 / 1967
- p. 279 / m. 301 / Siemion Wojciech / Ex libris Wojciecha Siemiona / C3 / 106×77 / b.r.
- p. 280 / m. 302 / Siemion Wojciech / Wojciech Siemion E.L. / C3 / 38×53 / 1974
- p. 281 / m. 303 / Sikora Stanisław / Ex libris Stanisława Sikory / C3 / 80×85 / 1968
- p. 282 / m. 304 / Hamilton (polski) / Ex libris Hamilton (polski) / C3 / 80×85 / 1969
- p. 283 / m. 305 / Skorupa Stanisław / Ex libris dr. Stanisław Skorupa / C3 / 129×80 / b.r.
- p. 284 / m. 306 / Słonimski Antoni / Ex libris Antoni Słonimski / C3 / 78×60 / 1974
- p. 285 / m. 307 / Sobora Stanisław / Ex libris S. Sobora / C3 / 60×38 / b.r.
- p. 286 / m. 308 / Sobora Stanisław / Ex libris Stanisław Sobora 1939 / C3 / 102×53 / b.r.
- p. 287 / m. 309 / Sokorski Włodzimierz / Ex libris Włodzimierz Sokorski / Jak kwiaty wycięte się skarżą / C3 / 170×74 / 1976
- p. 288 / m. 310 / Sołtan Jerzy / Ex libris Jerzy Sołtan / C3 / 107×78 / 1971
- p. 289 / m. 311 / Sondka Teresa / Ex libris Teresa Sondka / Sztuka jest wieczną wartością / C3 / 81×81 / b.r.
- p. 290 / m. 312 / Sten Maria / Ex libris Marii Sten / C3 / 80×60 / 1968
- p. 290 / m. 313 / Sten Maria / Ex libris Marii Sten / C3 / 80×60 / b.r.
- p. 291 / m. 314 / Strumph Wojtkiewicz Stanisław / SSW / Ex libris Stanisław Strumph Wojtkiewicz / C3 / 128×77 / b.r.
- p. 292 / m. 315 / Stuligrosz Stefan / Ex libris Stefana Stuligrosza / 1967 / C3 / 53×40 / 1968
- p. 293 / m. 316 / Sumiński Michał / Ex libris Michał Sumiński / C3 / 149×100 / 1972
- p. 294 / m. 317 / Szpilczyński Stanisław / Ex libris St. Szpilczyńskiego / C3 / 81×55 / b.r.
- p. 294 / m. 318 / Szpilczyński Stanisław / Dr. St. Szpilczyńskiego / C3 / 81×55 / b.r.
- p. 295 / m. 319 / Szumańska Ewa / Ex libris Ewa Szumańska / C4 / 113×85 / 1968
- p. 296 / m. 320 / Szwarz Bronikowski Stanisław / Ex libris Stanisław Szwarz Bronikowski / C3 / 80×58 / b.r.
- p. 297 / m. 321 / Szyłkiewicz J. / J. Szyłkiewicz / C3 / 51×38 / 1972
- p. 298 / m. 322 / Szymborska Wiesława [!] / Wiesława Szymborska / C3 / 79×78 / b.r.
- p. 299 / m. 323 / Szymborska Wiesława [!] / Wiesława Szymborska ex libris / C3 / 47×34 / 1968

- p. 299 / m. 324 / Chrostowska Halina / Ex libris Haliny Chrostowskiej / C3 / 47×34 / b.r.
- p. 300 / m. 325 / Szymczak Henryk / Ex libris Henryk Szymczak / C3 / 119×59 / b.r.
- p. 301 / m. 326 / Śliwińska Ewa / E.L. Ewa Śliwińska 67 / C3 / ø 61 / 1975
- p. 302 / m. 327 / Śmigielski Władysław / EL Władysław Śmigielski / Sztuka – niewymierne [!] wartości przeżyć własnych / C3 / 114×79 / 1971
- p. 303 / m. 328 / Śnieżko Aleksander / Ex libris Aleksander Śnieżko / C3 / 84×62 / b.r.
- p. 304 / m. 329 / Świdorski Jan / Jan Świdorski ex libris / Ucz się sam siebie pogłębiać, odkrywać / C3 / 133×102 / 1977
- p. 305 / m. 330 / Tailliez Philippe / Philippe Tailliez ex libris / C3 / 87×55 / b.r.
- p. 306 / m. 331 / Terlecki Tymon / Ex libris Tymona Terleckiego / C3 / 90×62 / 1969
- p. 307 / m. 332 / Terlecki Tymon, Korian Tola / Ex libris Tymon Terlecki / Tola Korian 1939 / C3 / 132×120 / b.r.
- p. 308 / m. 333 / Testewiczówna Jadwiga / Ex libris Jadwiga Testewiczówna / SKD / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 309 / m. 334 / Trepkowski Tadeusz / Tadeusz Trepkowski ex libris / C3 / 102×67 / b.r.
- p. 310 / m. 335 / Trypućko Józef / Ex libris Józef Trypućko / C3 / 80×65 / b.r.
- p. 311 / m. 336 / Turek Aleksander / EL Aleksander Turek / C3 / 62×37 / b.r.
- p. 312 / m. 337 / Tylkowski W. / W. Tylkowski / 1939 / C3 / 119×78 / 1970
- p. 313 / m. 338 / Umiński Zdzisław / Zdzisław Umiński ex libris / C3 / 100×63 / b.r.
- p. 314 / m. 339 / Urazowa Ludmiła / Ex libris Ludmiła Urazowa 12 / C3 / 129×73 / b.r.
- p. 315 / m. 340 / Vengris Vitolis / Ex libris dr. Vitolis E. Vengris / C3 / 120×88 / 1974
- p. 316 / m. 341 / Vengris Vitolis / Vitolis Vengris / C3 / 120×98 / b.r.
- p. 317 / m. 342 / Wachowicz Barbara / Ex libris Barbara Wachowicz / B. Wachowicz / C3 / 137×49 / 1976
- p. 318 / p. 318 / m. 343 / Wagner Feliks / Feliks Wagner / C3 / 112×53 / b.r.
- p. 319 / m. 344 / Wajda Andrzej / Ex libris Andrzej Wajda / C3 / 80×55 / b.r.
- p. 320 / m. 345 / Waldorff Jerzy / Ex libris Jerzy Waldorff / C3 / 142×99 / 197
- p. 321 / m. 346 / Wałkowska H. / H. Wałkowska ex libris / Pakszi / C3 / 143×94 / 1970
- p. 322 / m. 347 / Wańkowicz Melchior / Ex libris Melchior Wańkowicz / C3 / 135×120 / 1973
- p. 323 / m. 348 / Wejman Mieczysław / Ex libris Mieczysława Wejmana / C3 / 80×56 / 1968
- p. 323 / m. 349 / Wójtowicz Stanisław / Ex libris Stanisława Wójtowicza / C3 / 80×56 / b.r.

- p. 324 / m. 350 / Wierzchowska Wiesława / Ex libris Wiesława Wierzchowska / C3 / 145×102 / 1977
- p. 325 / m. 351 / Wierzyński Kazimierz / Ex libris Kazimierz Wierzyński / C3 / 59×80 / 1972
- p. 326 / m. 352 / Więcek Adam / EL Adam Więcek / Muzeum Sztuki Medalierskiej / Wrocław / C3 / 90×70 / b.r.
- p. 327 / m. 353 / Więcek Adam / Ex libris Adam Więcek / C3 / 73×50 / b.r.
- p. 328 / m. 354 / Więcek Adam / Ex libris Adam Więcek / C3 / 90×90 / b.r.
- p. 329 / m. 355 / Więcek Adam / Ex libris Adama Więcka / Pax / C3 / 97×92 / b.r.
- p. 330 / m. 356 / Więcek Adam / Ex libris Adam Więcek / C3 / 78×60 / b.r.
- p. 331 / m. 357 / Więcek Adam / Ex libris Adam Więcek / C3 / 99×78 / 1967
- p. 332 / m. 358 / Więcek Adam / Adam Więcek / Muzeum Sztuki Medalierskiej Wrocław / C3, P / ø 124 / b.r.
- p. 333 / m. 359 / Więcek Adam / Ex libris Adama Więcka / C3 / 102×75 / b.r.
- p. 334 / m. 360 / Więcek Adam / Ex libris A.W. / C3 / 141×82 / b.r.
- p. 335 / m. 361 / Wiłkomirska Wanda / Ex libris Wanda Wiłkomirska / C3 / 112×57 / b.r.
- p. 336 / m. 362 / Witz Ignacy / Ex libris Ignac Witza / C3 / 81×59 / 1969
- p. 337 / m. 363 / Drużycki Jerzy / Ex libris Jerzego Drużyckiego / C3 / 81×59 / b.r.
- p. 338 / m. 364 / Wojewódzki Michał / Michał Wojewódzki 1939–1945 / C3 / 138×93 / 1975
- p. 339 / m. 365 / Wojtowicz Stefania / Ex libris Stefania Wojtowicz / Muzyka jest darem bogów / C3 / 129×78 / b.r.
- p. 340 / m. 366 / Wołowski Jacek / Ex libris Jacek Wołowski / C3 / 80×60 / 1971
- p. 341 / m. 367 / Woschitz Rudolphe / Ex libris Rudolphe Woschitz / C3 / 101×75 / b.r.
- p. 342 / m. 368 / Woźniakowski Jacek / Ex libris Jacek Woźniakowski / C3 / 85×58 / 1978
- p. 343 / m. 369 / Wójciak Marian / Ex libris Marian Wójciak W / C3 / 78×59 / b.r.
- p. 344 / m. 370 / Wójcik Henryk / Ex libris Henryk Wójcik / Sztuka nie zna granic 28 / C4 / 79×79 / 1948
- p. 345 / m. 371 / Wójcik Henryk / Ex libris Henryk Wójcik / A mari usque ad mare / C3 / 101×70 / b.r.
- p. 346 / m. 372 / Wróblewska Krystyna / Ex libris Krystyna Wróblewska / C3 / 103×78 / b.r.
- p. 347 / m. 373 / Wyka Kazimierz / Ex libris Kazimierz Wyka / C3 / 62×37 / b.r.
- p. 348 / m. 374 / Wyka Kazimierz / Ex libris Kazimierza Wyki / C3 / 81×53 / 1969
- p. 349 / m. 375 / Zanussi Krzysztof / Ex libris Krzysztof Zanusi (!) / C3 / 96×58 / 1977
- p. 350 / m. 376 / Zapiecek (galeria) / Galeria Zapiecek / Sztuka / C3 / 99×50 / b.r.

- p. 351 / m. 377 / Zdun Żenia / Ex libris Żenia Zdun / Uczyć się i ciągle ćwiczyć / C3 / 138×77 / 1977
- p. 352 / m. 378 / Zimmermann Adam / Ex libris Adam Zimmermann / C3 / 78×59 / b.r.
- p. 353 / m. 379 / Żochowska Barbara / Barbara Żochowska / Sztuka nie może kontynuować bezmyślności / C3 / 149×84 / b.r.
- p. 354 / m. 380 / Zaczyk Stanisław / Ex libris Stanisław Zaczyk / C3 / 96×71 / 1974
- p. 355 / m. 381 / Żukrowski Wojciech / Ex libris Wojciecha Żukrowskiego / C3 / 99×55 / 1972
- p. 356 / m. 382 / Żurowicz Aleksandra / Ex libris Aleksandra Żurowicz / Sztuka jest wieczną wiosną / 1979 / C3 / 117×105 / b.r.
- p. 357 / m. 383 / Żurowicz Aleksandra / Ex libris Aleksandra Żurowicz 1891–1982 / C3 / 99×59 / 1981
- p. 358 / m. 384 / Żurowicz Aleksandra / Ex libris Aleksandra Żurowicz / C3 / 147×83 / b.r.
- p. 359 / m. 385 / B.N. / B.N. E.L. / Ex libris Liguria / C3 / 118×74 / b.r.
- p. 360 / m. 386 / P.P.P. / Ex / Libris P.P.P. / C3 / 70×37 / b.r.
- p. 361 / m. 387 / ? / Arenzano Pegli Nervi Camogli Portofino S. Margherita Ligure Rapallo Genova Zoagli Chiavari Lavagna-Cavi Sestri Levante Uscio Torrigli te S. Stefano Daveto / E.L. / C3 / 112×77 / b.r.
- p. 362 / m. 388 / ? / Ex libris Chiavari Pegli Zoagli Genova Nervi Gamogli Portofino Rapallo S. Margherita / C3 / 115×74 / b.r.
- p. 363 / m. 389 / [mała grafika] / – / C3 / 143×82 / b.r.
- p. 364 / m. 390 / [mała grafika] / – / C3 / 146×102 / b.r.
- p. 365 / m. 391 / [mała grafika] / – / C3 / 143×106 / b.r.
- p. 366 / m. 392 / [mała grafika] / – / C3 / 61×37 / b.r.
- p. 367 / m. 393 / [mała grafika] / – / C3 / 61×37 / b.r.
- p. 368 / m. 394 / [mała grafika] – „Ucieczka” / – / C3 / 113×87 / 1974
- p. 369 / m. 395 / [mała grafika] / – / C3 / 84×60 / b.r.
- p. 370 / m. 396 / [mała grafika] / – / C3 / 120×36 / b.r.
- p. 371 / m. 397 / [mała grafika] / Nie jedną ścieżką ludzie chodzą / C3 / 126×106 / b.r.
- p. 372 / m. 398 / [mała grafika] / – / C3 / 50×110 / b.r.
- p. 373 / m. 399 / [mała grafika] / Z prądem trudno poznać, kto płynie dobrowolnie / C3 / 118×101 / b.r.
- p. 374 / m. 400 / [mała grafika] / – / C3 / 81×54 / b.r.
- p. 375 / m. 401 / H.W. / Ex libris H.W. / C3 / 63×38 / b.r.
- p. 376 / m. 402 / K.W. / Co ja mogę wam dać kromkę księżycy? Tym się nikt nie nakarmi to tylko zachwyca / C3 / 99×77 / b.r.
- p. 377 / m. 403 / KTT / KTT ex libris / C3 / 120×77 / 1980
- p. 378 / m. 404 / J.D. / Ex libris J.D. / C3 / 78×60 / b.r.

- p. 379 / m. 405 / Koniuszewska Katarzyna / KK / O wszystkim decyduje człowiek / Ex libris K.K. / C3 / 116×75 / b.r.
p. 380 / m. 406 / Dawski (Kopciuch) Stanisław / Ex libris S.K.D. / C3 / 108×71 / b.r.
p. 381 / m. 407 / Dawski (Kopciuch) Stanisław / Ex libris S.K.D. / C3 / 109×59 / b.r.
p. 382 / m. 408 / Dawski (Kopciuch) Stanisław / SKD / C3 / 62×36 / b.r.
p. 383 / m. 409 / [ekslibris pusty] / Ex libris / C3 / 142×89 / b.r.

AGNIESZKA FLUDA-KROKOS

THE MATRICES BY STANISŁAW DAWSKI (1905–1990)
IN THE SCIENTIFIC LIBRARY OF PAU AND PAN IN KRAKOW
COLLECTION

Key words: Dawski, matrices, exlibris, Kokociński

SUMMARY

The article is a preliminary research on the body of bookplates by Stanisław Dawski (1905–1990) – an artist, graphic designer, painter, professor and the rector of the State College of Fine Arts in Wrocław (currently the Academy of Fine Arts). The Graphic Collections of the Scientific Library of PAU and PAN keeps 383 plates (some of them used two-sidedly) with 409 matrices used for graphics, mostly bookplates; Dawski produced c. 505 bookplates. The collection was donated to the Library in 2009 by Lech Kokociński.

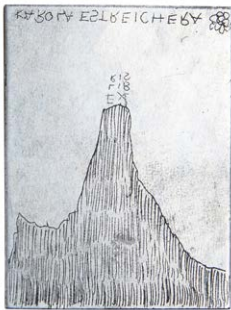
АГНЕСКА ФЛЮДА-КРОКОС

МАТРИЦЫ СТАНИСЛАВА ДАВСКОГО (1905–1990)
В СОБРАНИЯХ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ ПОЛЬСКОЙ
АКАДЕМИИ ЗНАНИЙ И ПОЛЬСКОЙ АКАДЕМИИ НАУК В КРАКОВЕ

Ключевые слова: Давский, матрицы, эксlibрис, Кокоцинский

РЕЗЮМЕ

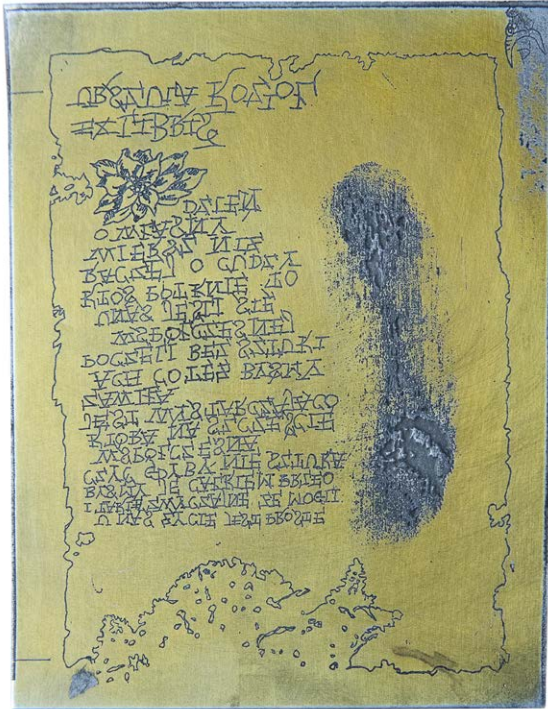
Статья представляет собой введение в исследование эксlibрисов Станислава Давского (1905–1990) – художника, графика, живописца, профессора и ректора Государственной высшей школы изящных искусств во Вроцлаве (ныне Академия изящных искусств). В Научной библиотеке Польской академии знаний и Польской академии наук в Отделе графики хранятся 383 пластины (частично используемые с обеих сторон) с матрицами 409 графических работ, в основном эксlibрисов, которых Давский изготовил около 505. Коллекция перешла в собственность Библиотеки в 2009 году, как дар Леха Кокоцинского.

Il. 1. Matryca ekslibrisu
Karola Estreichera
(sygn. m. 55)

Il. 2. Matryca ekslibrisu
Gustawa Holoubka
(sygn. m. 138)

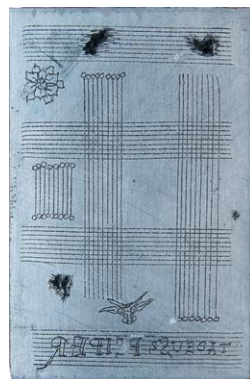
Il. 3. Matryca ekslibrisu
Urszuli Kozioł
(sygn. m. 168)

Il. 5. Matryca ekslibrisu
Ignacego Paderewskiego
(sygn. m. 247)

Il. 4. Matryca ekslibrisu
Czesława Miłosza
(sygn. m. 219)

Il. 6. Matryca ekslibrisu
Tadeusza Peipera
(sygn. m. 253)

Il. 7. Matryca ekslibrisu
Pabla Picassa
(sygn. m. 262)

Il. 8. Matryca ekslibrisu
Andrzeja Wajdy
(sygn. m. 344)

